

**Што сказаць,
каб атрымаць
работу**

**Сакрэты
гурта
«MILKI»**

**Як выглядае
лідскі ручнік
у 3D**

СТАР. 16

ЦЫТАТА ДНЯ

**Аляксандр БАГДЗЕВІЧ,
намеснік старшыні
Дзяржаўнага мытнага
камітэта:**

«Своечасовая і эфектыўная рэалізацыя комплексу мерапрыемстваў па супрацьдзеянні правапарушэнням пры ажыццяўленні знешнеэканамічнай дзейнасці альбо перамяшчэнні фізічнымі асобамі тавараў праз мытную мяжу дазволіла на 17% знізіць агульную колькасць правапарушэнняў, учыненых у першым паўгоддзі 2017 года, у параўнанні з аналагічным перыядам 2016 года».

Курсы замежных валют,
устаноўленыя НБ РБ з 20.07.2017 г.

Долар ЗША		1,9493 ▼
Еўра		2,2468 ▼
Рас. руб.		0,0329 ▲
Укр. грыўня		0,0751 ▼

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

Родная газета на роднай мове

20

ЛІПЕНЯ 2017 г.

ЧАЦВЕР

№137 (28501)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Полацкі дойдлід Вольга

Да Дня беларускага пісьменства, які пройдзе на пачатку верасня ў Полацку, мясцовымі школьнікамі і іх настаўнікамі зроблена дваццаць шэсць унікальных макетаў аб'ектаў гісторыка-культурнай спадчыны Полацка, у тым ліку і страчанай. Яны будуць дэманстравацца на галоўнай плошчы святочнага горада. Свой макет — сярэднявечную ратушу — прадставіць і Полацкі раённы цэнтр дзяцей і моладзі.

— Пра полацкую ратушу звестак зусім небагата. Мы не ведаем дакладна, калі яна была пабудавана, як выглядала, — кажа кіраўнік праекта па вырабе макета ратушы (а таксама дызайнер, архітэктар і «будаўнік» у адной асобе) Вольга РАДЗІШЭУСКАЯ. — З архіўных крыніц вядома, што ўзвядзенне ратушы пачалося дзесьці пасля 1509 года. Аbrisы будынка мы ўзялі з выявы полацкай іконы Мікалая Цудатворцы XVIII стагоддзя.

Некалькі месяцаў Вольга ў сваёй асабістай майстэрні ў вольны ад працы час, у асноўным па вечарах, рабіла дэталі макета: выпільвала, габлявала, збірала канструкцыю, клеіла, фарбавала, аздабляла. Настаўніца па прафесіі, яна набыла свой вопыт у дрэваапрацоўцы, калі дапамагала свайму бацьку і брату.

Прэм'ера калекцыі макетаў полацкіх помнікаў адбылася нядаўна ў Палацы культуры завода «Шкловалакно». Паглядзець і ацаніць «Полацкую Ратушу» прыйшло няма ахвотных.

Анатоль КЛЯШЧУК,
фота аўтара.

ЯК ГАЗЕТА СВАЦЦЯЙ БЫЛА

Дзякуючы «Звяздзе» класік беларускай літаратуры **Максім Гарэцкі** пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай

У пачатку 1919 года адзін з рэдактараў «Звязды» Вільгельм Кнорын запрасіў **Максіма Гарэцкага** да сябе на работу. На той час газета выходзіла ў Мінску. Але неўзабаве рэдакцыя перабралася ў Вільню. З ёй пераехаў і пісьменнік...

У Вільні ён застаўся і пасля раптоўнага захопу горада польскімі войскамі: не паспеў вярнуцца ў Мінск. Супрацоўнічаў з мясцовымі выданнямі. Калі 1 чэрвеня 1919 года там адкрылася першая Беларуская гімназія, у якой усе прадметы выкладаліся па-беларуску, вельмі ўзрадаваўся. І не толькі таму, што хацеў выкладаць. Аказваецца, што тамтэйшая настаўніца **Леаніла Чарняўская** складала чытанку для школьнікаў «Родны край». З ёй акурат і імкнуўся пазнаёміцца Гарэцкі.

Максім
ГАРЭЦКІ.

СТАР. 15

■ Балючая тэма

Абмежаваны доступ

Моцны алкаголь будзе даражэць, а тым, каму няма 21 года, спіртныя напоі не прададуць?

Такія меры дзейнічаюць у многіх развітых краінах, а ў хуткім часе будуць прынятыя і ў нас. Шэраг захадаў па абмежаванні даступнасці алкаголю ўжо зроблены, актыўна вядзецца распрацоўка іншых мер. Размова ідзе пра абмежаванне рознічнай рэалізацыі спіртнога ў вячэрні і начны час, пра продаж такой прадукцыі на пэўных гандлёвых плошчах, пра размяшчэнне саміх пляцовак. Усе гэтыя меры даюць свой станоўчы вынік там, дзе яны ўжо дзейнічаюць. Скажам, абмежаванне ў начны час зніжае розныя правапарушэнні, якія учыняюцца акурат пасля «дагонкі», патрэбнай менавіта тым, хто ўжо нападпітку.

Правы спажыўца ці здароўе нацыі?

Практыка паказвае, што калі алкаголь знаходзіцца на адлегласці выцягнутай рукі — так, як у нас сёння, — дык рука нярэдка сама цягнецца па яго, нават калі паход у магазін быў абгрунтаваны зусім іншай мэтай. На такія паводзіны мы правакуем у першую чаргу маладых людзей. Дарэчы, Міністэрства аховы здароўя зноў прапануе падняць узрост продажа алкагольных напояў з 18 гадоў да 21. Праціўнікі гэтага рашэння спасылаюцца на тое, што такім чынам абмяжоўваюцца спажывецкія правы... Але ж медыкі стаяць на сваім: правы правамі, але ж варта ўрэшце і над прамой шкодай для здароўя паразважаць.

СТАР. 3

Да 100-годдзя «ЗВЯЗДЫ» засталася **20** дзён

На ўсе 100!!!

За без дваццаці дзён векавую гісторыю звяздоўцы не страцілі энтузіязму і азарту! Мы запрашаем вас, шаноўныя чытачы, вашых блізкіх і сяброў на актыўнае свята, дзе вы зможаце паспаборнічаць у гравым спорце і варкаўце, паўдзельнічаць у майстар-класах ад рэкардсмена Гінеса (аўтара больш як 100 сілавых рэкордаў!) Вячаслава Харанекі і убачыць гульню найлепшага міні-футбольнага клуба краіны «Сталіца»!

Вас чакае мора спартыўнага драйву, падарункі ад газеты «Звязда», аўтограф-сесія са знакамітымі спартсменамі, фотазона, прыемная музыка і сяброўская атмасфера!

Свята адбудзецца ў суботу 29 ліпеня на спартыўнай пляцоўцы сталічнага Ліцэя №1 (проспект Газеты «Звязда», 6А). Пачатак у 11.00. УВАХОД ВОЛЬНЫ.

АФІЦЫЙНЫ ВІЗІТ У КІЕЎ

На два дні, 20—21 ліпеня, Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваўся ва Украіну, дзе запланаваны перагаворы ў фармаце сам-насам і ў пашыраным складзе з Прэзідэнтам Украіны Пятром Парашэнкам.

Тэмай сустрэч стане развіццё двухбаковага палітычнага, гандлёва-эканамічнага і гуманітарнага супрацоўніцтва. Асноўная ўвага будзе ўдзелена эканамічнай сферы, у тым ліку гандлю, інвестыцыям, прамысловай кааперацыі, нафтахімічнаму комплексу, энергетыцы, сельскай гаспадарцы, транспартна-лагістычнай галіне і развіццю міжрэгіянальнага партнёрства. Да таго ж плануецца ўзгадніць падыходы да прыгранічнага супрацоўніцтва.

Адной з тэм сустрэчы стане ўрэгуляванне канфлікту на ўсходзе Украіны. Беларусь актыўна ўдзельнічае ў гэтым, арганізуючы перагаворы на пляцоўку для бакоў працэсу. Акрамя таго, прэзідэнты абмяркуюць сітуацыю ў рэгіёне ў цэлым і абмяняюцца думкамі наконт міжнароднай праблематыкі, паведамлілі ў прэс-службе беларускага лідара.

Чакаецца, што па выніках перагавораў будзе падпісаны шэраг дакументаў, якія датычацца супрацоўніцтва ў эканоміцы, навукова-тэхнічнай галіне, культуры і міжнацыянальных адносін.

Усе атрымалі адказы

Учора намеснік прэм'ер-міністра Васіль ЖАРКО прывёў прыём грамадзян у Пінску.

Жыхароў горада, якія прыйшлі на прыём, хвалілі пытанні працаўладкавання, медыцынскай дапамогі, прадастаўлення сацыяльнага жылля, рэканструкцыі спартыўных аб'ектаў, налічэння дапамог, паведамляе БЕЛТА.

ФОТА БЕЛТА

«Пераважалі пытанні сацыяльнай абароны. Падчас прыёму практычна ўсе, хто звярнуўся, атрымалі адказы. Большасць пытанняў можна было вырашыць на мясцовым або абласным узроўні: яны не патрабуюць прыняцця нарматыўных дакументаў або законаў. Але заўсёды трэба падыходзіць да кожнага, хто звяртаецца, індывідуальна, згодна з літарай закона», — падкрэсліў намеснік прэм'ер-міністра.

У ходзе прыёму Васіль Жарко даў даручэнне рэканструаваць гарадскія стадыён «Прыпяць» у Пінску, а таксама паведаміў, што ў Ляснянскім доме-інтэрнаце для састарэлых і інвалідаў Баранавіцкага раёна восенню бягучага года адкрыецца аддзяленне для знаходжання людзей з псіханеўралогічнымі захворваннямі.

■ Наша пазіцыя

КРОКІ ДА АГУЛЬНАЙ МЭТЫ

Дзеянні Беларусі па дасягненні Мэт устойлівага развіцця прадставілі ў штаб-кватэры ААН

Там, у Нью-Ёрку, прайшла агульная дыскусія міністэрскага сегмента палітычнага форуму высокага ўзроўню па ўстойлівым развіцці. Падчас яе нацыянальны каардынатар па дасягненні Мэт устойлівага развіцця ў Беларусі, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Мар'яна ШЧОТКІНА прадставіла даклад нашай краіны.

Тэматыка сёлетняга форуму акрэслена як «Выкараненне галечы і садзейнічанне росквіту ў свеце, які змяняецца». Кіраўнік беларускай дэлегацыі адзначыла меры, якія ўжо прыняты ў Беларусі для рэалізацыі мэт да 2030 года, а таксама нашы найбліжэйшыя планы. Адзін з намераў — выбудаваць цеснае ўзаемадзеянне паміж заканадаўчай і выканаўчай уладамі дзеля дасягнення Мэт устойлівага развіцця. З гэтай жа нагоды будзе выкаранены механізм парламенцкіх слуханняў і нацыянальных кансультацый з удзелам шырокага кола партнёраў, у тым ліку грамадзянскай супольнасці.

Мар'яна Шчоткіна адзначыла заснаванне Прэзідэнтам Беларусі паста нацыянальнага каардынатора па дасягненні Мэт устойлівага развіцця, а таксама стварэнне нацыянальнага савета па ўстойлівым развіцці на ўзроўні кіраўніцтва профільных органаў дзяржаўнага кіравання і рэгіёнаў краіны. Акрамя гэтага, яна звярнула ўвагу на праблемы дзяржаў з сярэднім узроўнем даходу. «Як краіна з сярэднім узроўнем даходу, Беларусь выступае за больш скаардынаваную падтрымку намаганняў у галіне развіцця гэтай катэгорыі краін, — адзначыла Мар'яна Шчоткіна. — Прапануем прыняць асобны план дзеянняў ААН па працы з краінамі з сярэднім прыбыткам па прыкладзе аналагічных планаў для іншых катэгорый дзяржаў, якія развіваюцца, а таксама распрацаваць крытэры, якія выходзяць за рамкі толькі даходу на душу насельніцтва».

Да таго ж віцэ-спікер Савета Рэспублікі звярнула ўвагу на інтэграцыйныя аб'яднанні. У гэтым кірунку важную ролю выконваюць рэгіянальныя структуры, якія звязваюць дзейнасць на глабальным і нацыянальным узроўнях. Яна нагадала пра ідэю інтэграцыі інтэграцый, а таксама прапанавала выкарыстоўваць пляцоўку Еўрапейскай эканамічнай камісіі ААН для абмеркавання шляхоў ўзаемадзеяння паміж інтэграцыйнымі аб'яднаннямі.

Таксама Мар'яна Шчоткіна сустрэлася з першым намеснікам Генеральнага сакратара ААН Амінай Махамед, якая высока ацаніла дзейнасць Беларусі па дасягненні мэт устойлівага развіцця.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@sviazda.by

■ Знешняя палітыка

Дыялог з паўночнымі суседзямі

Міністр замежных спраў Латвіі прыехаў з рабочым візітам у Мінск

У нашай краіне працуе звыш 900 кампаній з латвійскім капіталам. Гэта сведчыць пра пэўны давер і ўзаемны інтарэс паміж дзвюма краінамі. На сустрэчы міністраў замежных спраў Беларусі і Латвіі бакі абмеркавалі перспектывы супрацоўніцтва.

Актывізацыю кантактаў паміж дзяржавамі адзначыў кіраўнік знешнепалітычнага ведамства Беларусі Уладзімір МАКЕЙ. На гэта ўплывае і працэс нармалізацыі стасункаў нашай рэспублікі з Еўрапейскай саюзам. Павышэнне ўзроўню двухбаковых палітычных кантактаў спрыяе развіццю раўнапраўнага дыялогу і супрацоўніцтва ў гандлёва-эканамічнай сферы. Міністр замежных спраў Беларусі адзначыў патэнцыял у такіх галінах, як дрэваапрацоўка, вытворчасць харчовай прадукцыі, фармацэўтыка, лагістыка, інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі, турызм і будаўніцтва. Да таго ж новыя магчымасці ва ўзаемадзеянні адкрываюцца для нашых краін як удзельніц ініцыятывы эканамічнага пояса Шаўковага шляху.

Уладзімір Макей адзначыў, што цяпер, напярэдадні правядзення ў Беларусі і Латвіі чэмпіянату свету па хакеі 2021 года, неабходна пачынаць працу па стварэнні сумесных турыстычных маршрутаў, удасканаленні аўтамабільнай інфраструктуры і прыдарожнага сэрвісу. Гэта дапаможа эфектыўна выкарыстаць турыстычны патэнцыял абедзвюх краін.

Па выніках перагавораў міністр замежных спраў Латвіі Эдгарс РЫНКЕВІЧС падкрэсліў, што ў Латвіі няма больш пытанняў да беларуска-расійскіх вучэнняў «Захад-2017». Нягледзячы на тое, што Беларусь і Латвія належаць да розных блокаў — АДКБ і НАТА адпаведна, — ўзаемадзеянне ў галіне бяспекі ідзе канструктыўна. «Мы з павагай ставімся да выбару, які ёсць у нашых краін у сферы ваеннай бяспекі», — дадаў міністр замежных спраў Латвіі. Таксама Эдгарс Рынкевічс адзначыў станоўчыя зрухі ў аб'ёмах гандлю пасля пэўнага крызіснага перыяду.

Надзея АНІСОВІЧ. anisovich@sviazda.by

■ Блізкая ўлада

БЕЗ БЮРАКРАТЫЗМУ

Амаль 16 тысяч зваротаў паступіла ў дзяржаўныя органы Міншчыны за першае паўгоддзе 2017 года

Аб гэтым заявіла начальнік аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Аксана ТАРАНДА на пасяджэнні, прысвечаным рэалізацыі патрабаванняў Дырэктывы Прэзідэнта №2 «Аб дэбюракратызацыі дзяржаўнага апарату і павышэнні якасці забеспячэння жыццядзейнасці насельніцтва».

— Лічбы ў цэлым паўтараюць аналагічны перыяд за 2016 год, — адзначыла спецыяліст.

Аналіз тэматыкі зваротаў і званкоў на прамыя тэлефонныя лініі паказаў, што ў 2017 годзе колькасць заяў па пытаннях камунальнай і дарожнай гаспадаркі склала 42% ад усіх зваротаў, што значна перавышае паказчыкі папярэдніх пяці гадоў. Жыллёвыя праблемы падымаліся ў 15% скаргаў. Узрасла колькасць зваротаў па пытаннях камунальнай і дарожнай гаспадаркі, упершыню за 5 гадоў вырасла колькасць зваротаў аб правядзенні рамонтнага жылля.

На думку начальніка аддзела, рост колькасці зваротаў не заўсёды сведчыць аб недастатковай добрай працы спецыялістаў дзяржаўных органаў. «Часта людзі звяртаюцца ва ўсе запар арганізацыі, спадзеючыся, што іх праблема будзе вырашана», — растлумачыла Аксана Таранда. На яе думку, паўторныя звароты часам выклікаюцца невыкананнем абяцанняў, але часцей гэта спробы пры дапамозе вышэйшай інстанцыі вырашыць праблемы, якія не заўсёды абгрунтаваны, а часам супярэчаць існуючаму заканадаўству.

Тым не менш з боку чыноўнікаў ёсць выпадкі парушэння тэрмінаў разгляду зваротаў, перапісвання адказаў, пераносу тэрмінаў выканання абяцанняў. Так, па фактах парушэння заканадаўства аб зваротах за 2016 год да дысцыплінарнай адказнасці прыцягнуты 8 работнікаў пярвыканкама, 89 — райгарвыканкамаў, 10 — выканкамаў пярвычэрага ўзроўню. У 2017 годзе таксама аб'яўлены спаганні шэрагу дзяржаўных служачых, у большай ступені раённага і гарадскога ўзроўня. Яшчэ Аксана Таранда звярнула ўвагу на нізкую эфектыўнасць выяўлення праблемных пытанняў і намеснікаў старшынь райгарвыканкамаў.

— Па якой прычыне з'яўляюцца паўторныя звароты? Папершае, калі адбылася змена кіраўніцтва, па-другое, калі ў раёне людзі не могуць знайсці адказы на свае пытанні і вырашыць праблемы, — лічыць старшыня Мінскага абласнога выканаўчага камітэта Анатоль ІСАЧАНКА. — Таму трэба старанна аналізаваць звароты, з якой прычыны яны адбываюцца, каб мы маглі ўплываць на гэтую сітуацыю. На мой погляд, цяпер гэта галоўнае.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ. lukashevich@sviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

760 мільёнаў чалавек у свеце застаюцца за мяжой беднасці

За апошнія дзесяць гадоў больш за мільярд чалавек змаглі вырвацца з галечы, але прыкладна 760 мільёнаў усё яшчэ жывуць за мяжой беднасці — на 1,9 долара штодзень. Пра гэта, як перадае ІА «Фінмаркет», гаворыцца ў новым дакладзе Генеральнага сакратара ААН Антонію Гутэрыша аб ходзе рэалізацыі парадку дня ў галіне ўстойлівага развіцця. Даклад прымеркаваны да міністэрскай сустрэчы ў рамках палітычнага форуму высокага ўзроўню па ўстойлівым развіцці.

Генсек ААН адзначыў, што 760 мільёнаў чалавек усё яшчэ жывуць у галечы. Многія дзеці ва ўзросце да пяці гадоў не атрымліваюць паўнаватарнага харчавання. У 2016 годзе ў 155 мільёнаў з іх была адзначана затрымка росту. Годам раней 5,9 мільёна малых памерлі, не дажыўшы да пятага дня нараджэння. У гэты ж год падчас цяжарнасці і родаў памерлі 30 000 жанчын. У ААН лічаць, што матэрыяльны каштоўнасці, звязаныя з поспехамі ў галіне развіцця, размяркоўваюцца нераўнамерна, як паміж краінамі, так і паміж сельскімі і гарадскімі жыхарамі, і нават паміж жанчынамі і мужчынамі.

17 мэт устойлівага развіцця на перыяд да 2030 года былі аднагалосна прыняты ўсімі 193 дзяржавамі — членамі ААН у ходзе гістарычнага саміту ў верасні 2015 года. У гэтым парадку дня сусветныя лідары паабяцалі «пакаласці канец галечы і голаду ва ўсіх іх формах і праявах і дамагчыся, каб усе людзі маглі жыць у здаровым навакольным асяроддзі і рэалізаваць свой патэнцыял ва ўмовах вартасці і роўнасці».

Кіраўнік нямецкага МЗС выступіў за адмену санкцый супраць Расіі

Кіраўнік МЗС Германіі Зігмар Габрыэль у інтэрв'ю нямецкаму часопісу Focus адзначыў, што паступова адмена антырасійскіх санкцый мае сэнс.

«У адпаведнасці з рашэннем Еўрапейскага саюза мінскія пагадненні павінны быць выкананы на 100 працэнтаў, перш чым антырасійскія санкцыі могуць быць цалкам адменены. Я мяркую, што гэта немагчыма ажыццявіць. Больш правільна было б паслядоўна адмяняць санкцыі, паказваючы, што трэба рухацца ў кірунку да міру», — сказаў Габрыэль. Акрамя таго, кіраўнік МЗС ФРГ выступіў за новую палітыку Берліна ў дачыненні да Масквы, якая заключаецца ў разрады напружанасці. Частыя сустрэчы з прэзідэнтам Расіі Уладзімірам Пуціным ён растлумачыў наяўнасцю «мноства праблем».

Краіны Захаду пастаянна ўскладаюць на Маскву адказнасць за выкананне мінскіх пагадненняў, а таксама звязваюць з гэтым зняцце санкцый. У сваю чаргу Расія нагадвае, што з'яўляецца адным з гарантаў мінскага працэсу, а не бокам канфлікту.

Фінляндыя аднаўляе сістэму бункераў

Улады Фінляндыі актыўна ўдасканальваюць сістэму бункераў і тунэляў пад Хельсінкі, каб яна была здольная вытрымаць «расійскую агрэсію», паведамляе The Wall Street Journal. У Мінабароны краіны выданню заявілі, што падобная мера неабходная ў святле адносін паміж Расіяй і Захадам, якія абвастрыліся.

Па даных WSJ, працягласць сістэмы бункераў складзе каля 200 кіламетраў. У мірны час падземныя аб'екты будуць знаходзіцца ў грамадзянскім карыстанні, але ў выпадку абвешчання вайны яны на працягу некалькіх дзён змогуць быць пераабсталяваны ў прытулкі і камандныя цэнтры, перадае РІА «Навіны». Аўтар матэрыялу Томас Груў адзначае, што ў падземным горадзе можна будзе размясціць усё насельніцтва Хельсінкі (больш за 600 тысяч чалавек). Сучасная сістэма камунікацый забяспечыць эвакуяваных бесперабойнай сувяззю і дазволіць ураду кіраваць краінай у бяспецы.

Выданне адзначае, што асноўную занепакоенасць у фінаў выклікаюць наступныя расійска-беларускія стратэгічныя вучэнні «Захад-2017». Раней паведамлялася, што расійскія і беларускія ваенныя пры распрацоўцы сцэнарыя вучэнняў улічаць сітуацыю, звязаную з узмацненнем актыўнасці НАТА паблізу граніц Саюзнай дзяржавы.

■ Масмедыя

Не проста газета

Шматфункцыянальнымі медыйнымі цэнтрамі з-клікаў стаць раённыя газеты намеснік міністра інфармацыі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ. У Гомелі ён узяў удзел у рэгіянальных семінары «Інфармацыйнае забеспячэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця Гомельскай вобласці і задачы сродкаў масавай інфармацыі».

Гомельская вобласць стала трэцім рэгіёнам пасля Віцебшчыны і Гродзеншчыны, дзе правялі семінар, накіраваны на павышэнне эфектыўнасці ўдзелу СМІ ў сацыяльна-эканамічным развіцці краіны.

— У сучасных умовах рэдакцыі раённых газет павінны стаць своеасаблівымі медыйнымі цэнтрамі, якія будуць

выкарыстоўваць у рабоце самыя розныя спосабы і сродкі. Такімі ж цэнтрамі павінны стаць рэдакцыі — усё роўна ў Мазыры ці Нароўлі, у вялікім горадзе ці маленькім, працуе там 15 супрацоўнікаў ці тры—пяць, — адзначыў намеснік міністра.

Як прыклад, на Гомельшчыне Аляксандр Карлюкевіч прывёў дзейнасць рэдакцыі абласной газеты «Гомельская праўда», якая мае свае выдавецтва, радыё і інтэрнэт-партал. Абмеркаванні тэмы пройдуць ва ўсіх абласцях, а на восень запланавана вынікавае мерапрыемства ў Мінску.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@viazda.by

■ Полюс інтарэсаў

НЕ СЯДЗЕЦЬ
НА ПРЫСТАЎНЫМ КРЭСЛЕ

Беларусь збіраецца атрымаць статус кансультацыйнага боку Дагавора аб Антарктыцы. Пра гэта расказаў начальнік Беларускай антарктычнай экспедыцыі (БАЭ) Аляксей ГАЙДАШОЎ падчас пашыранага рабочага пасяджэння Міжведамаснай камісіі па пытаннях Антарктыкі. Мэтай мерапрыемства былі разгляд ходу выканання Плана мерапрыемстваў па рэалізацыі Дагавора аб супрацоўніцтве ў Антарктыцы паміж урадамі Беларусі і Расіі, абмеркаванне планаў навуковага і лагістычнага партнёрства з Расійскай Федэрацыяй на 2017—2018 гады, у тым ліку ў межах правядзення 10-й Беларускай антарктычнай экспедыцыі.

— Першае пытанне, якое стаіць у нас на парадку дня, — аналіз інфармацыі ад беларускай дэлегацыі, якая ўдзельнічала ў 40-й кансультацыйнай нарадзе па Дагавору аб Антарктыцы, што прайшла ў Пекіне некалькі месяцаў таму, — расказаў Аляксей Гайдашоў. — Таксама будзе разглядацца пытанне падрыхтоўкі пакета дакументаў у міжнародныя органы на ўзгадненне статусу кансультацыйнага боку. Калі ўсё атрымаецца, гэта паставіць нас на адзін узровень з самымі буйнымі эканомікамі свету, якія ўдзельнічаюць у рабоце сістэмы Дагавора аб Антарктыцы. Права галасу, права вета, права ўдзелу ў працоўцы і прыняцці рашэнняў, якія датычацца сучаснасці і будучыні «белага» кантынента, — вось што атры-

мае Беларусь у гэтым выпадку. Таму для краіны пытанне стратэгічнае. Мы ўжо не будзем сядзець, як той казаў, на прыстаўным крэсле, а станем непасрэдна ўдзельнічаць ва ўсіх працэсах па ўрэгуляванні дзейнасці на шостым мацерыку планеты.

Як адзначыў начальнік БАЭ, пытанні двухбаковага супрацоўніцтва з Расіяй не абмяжоўваюцца сферамі навукі і лагістыкі. Вялікую дапамогу нашай краіне расіяне аказваюць якраз на міжнароднай арэне. Так, у Пекіне разглядалася пытанне аб пераглядзе працэдур узагаднення ста-туса кансультацыйнага боку ў Дагаворы аб Антарктыцы. Першапачаткова праект дакумента быў вынесены на абмеркаванне ў вельмі жорсткай рэдакцыі, якая магла негатыўным

чынам адбіцца на працы палярнікаў з Беларусі і іншых краін, якія яшчэ не маюць гэтага статусу. Дзякуючы ў тым ліку і цвёрдай пазіцыі дэлегацыі Расіі ўдалося зрабіць яго больш дэмакратычным.

Падрыхтоўчыя работы па фарміраванні чарговай БАЭ ўжо распачаліся. У жніўні пройдуць першыя этапы падрыхтоўкі ўдзельнікаў экспедыцыі. На кожнае вакантнае месца будуць разглядацца па 3—4 кандыдаты. Усяго плануецца адправіць у Антарктыду 6 ці 7 спецыялістаў (у залежнасці ад фінансавання). Яны пройдуць гутарку, псіхалагічнае тэсціраванне, медыцынскую камісію, праверку на прафесійную прыгоднасць. Па папярэднім графіку навукова-экспедыцыйнае судна «Акадэмік Фёдарай» высадзіць удзельнікаў БАЭ ў раён базіравання ў сярэдзіне снежня. Эвакуацыя запланавана на канец лютага або пачатак сакавіка. Апроч навуковай работы спецыялісты зманціруюць і ўстаноўяць на платформу чарговыя тры секцыі Беларускай антарктычнай станцыі.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.
lyskavets@viazda.by

■ Спадчына

ФАНФАРЫ НА ВЕЖЫ

Гродзенскую каланчу — помнік архітэктуры пачатку ХХ стагоддзя — чакае рэканструкцыя. Аб гэтым падчас прэс-канферэнцыі паведаміў начальнік Гродзенскага абласнога ўпраўлення МНС Сяргей ШПАРЛО.

Гродзенская пажарная каланча — адзін з самых вядомых турыстычных аб'ектаў абласнога цэнтра. Тут ёсць і свой унікальны штрышок — штодня роўна апоўдні на верхнюю пляцоўку падымаецца трубач у старажытным парадным адзенні, каб зайграць «беларускія фанфары». Гэта азначае, што ў горадзе ўсё спакойна. На самым версе каланчы прымацаваны масіўны медны флюгер у выглядзе пажарнага, які трымае за хвост «чырвонага пёня».

Раней на 32-метровую каланчу маглі падняцца турысты, але цяпер уваход забаронены. Вінтавая драўляная лесвіца ў 120 прыступак патрабуе рамонту. Сяргей Шпарло зазна-

чыў, што праект рэканструкцыі ўключаны ў праграму трансгранічнага супрацоўніцтва «Польшча—Беларусь—Украіна» і ўдала прайшоў першы этап конкурснага адбору, канчатковыя вынікі будуць падведзены ў лютым будучага года.

У план рэканструкцыі таксама ўваходзяць умацаванне вонкавых сценаў вежы, карнізаў, замена вокнаў і абсталяванне сучаснай падсветкі. Будзе рэстаўрыравана і глядзельная пляцоўка, адкуль з вышыні пушынага палёту турысты змогуць убачыць горад. Плануецца, што каланча атрымае новае аблічча да 2020 года.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@viazda.by

Даведка:

Першыя звесткі аб пажарнай каланчы адносяцца да канца XIX — пачатку ХХ стагоддзя. Яе пабудова адбылася пасля таго, як пажар, што бушаваў некалькі дзён, знішчыў амаль паўгорада. Разам з аднаўленнем Гродна ішло будаўніцтва пажарнага дэпо і вежы, на якой знаходзіўся дзяжурны. Ён біў у званы пры ўзгаранні дзе-небудзь. Пажарнае дэпо паранейшаму дзейнічае, а ў сценах вежы размясцілася цікавая музейная экспазіцыя пажарна-выратавальнай службы. Яшчэ адна цікавінка: на фрэсцы, якая ўпрыгожвае фасад будынка дэпо, супрацоўніка МНС у службовай форме нагадвае з твару знакамітую Мону Лізу. Аўтарам фрэскі з'яўляецца вядомы гродзенскі мастак Уладзімір Качан.

■ Футбол

ПРАГА — ПРАМА
ПА КУРСЕ

Барысаўскі БАТЭ

прабіўся ў 3-і кваліфікацыйны раўнд Лігі чэмпіёнаў

Пасля дамашняй нічыёй тыдзень таму (1:1) у гасцявой сустрэчы падапечныя Аляксандра Ермаковіча перамаглі ерэванскі «Алашкерт» з лікам 3:1, што дазволіла ім працягнуць удзел у самым прэстыжным футбольным турніры Еўропы.

На 18-й хвіліне сербскі форвард «Алашкерта» Ураш Ненадавіч трапіў у вароты Дзяніса Шчарбіцкага — 1:0, гэта прымузіла барысаўчан зайграць больш актыўна, і ўжо праз пяць хвілін пасля прапусчанага мяча Міхаіл Гардзейчук зраўняў лік, а на 35-й хвіліне сустрэчы ён жа другі раз трапіў у вароты гаспадароў.

— Мы хацелі выйграць — і зрабілі гэта. Вядома, было цяжка. Зрэшты, іншага і не чакалі. Яшчэ да матча разумелі: ва ўмовах спёкі прыйдзеца гуляць праз «не магу». Атрымалася праявіць маральна-валявыя якасці. Ад таго значнасць перамогі яшчэ вышэйшая. На мае галы працавала ўся каманда. Хлопцы — малайцы, — адзначыў Міхаіл.

На 78-й хвіліне Максім Валадзько забіў трэці мяч, зняўшы ўсе пытанні пра пераможцу.

— Пачатак матча для нас склаўся горш не прыдумаеш. Мала таго, што цяжка было прыстасавання да няпростых умоў надвор'я, нязвыклага газона, дык яшчэ і прапусцілі. Але змянілі ход сустрэчы за кошт валявых якасцяў, характару, — падкрэсліў галоўны трэнер БАТЭ Аляксандр ЕРМАКОВІЧ. — Плюс выканальніцкае майстэрства таго ж Мішы Гардзейчука. Гол, які ён забіў, надаў камандзе ўпэўненасці. Напэўна, мы былі мацнейшыя ў плане рэалізацыі сваіх момантаў. Мы былі адным кулаком, адзіным калектывам, біліся адзін за аднаго, гэта самае галоўнае.

У 3-м крузе кваліфікацыі галоўнага кантынентальнага турніру чэмпіёны Беларусі будуць сапернічаць з найлепшай камандай Чэхіі, пражскай «Славіяй». Першая сустрэча адбудзецца 25 ліпеня ў чэшскай сталіцы, гульня ў адказ — 2 жніўня на полі «Барысаў-Арэны».

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. labazhevich@viazda.by

Абмежаваны доступ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Ніколі не будзе такога, каб усё насельніцтва перастала спажываць алкаголь, аднак асобныя мэтавыя групы зменяць свае паводзіны ў выніку тых мер, што прыняты і яшчэ будуць прымацца, — адзначае намеснік дырэктара Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра псіхічнага здароўя Сяргей ОСІПЧЫК. — Ва ўсім свеце прафілактыка алкагалізму праводзіцца па трох кірунках — папярэджванне, зніжэнне распаўсюджанасці, змяншэнне наступстваў з дапамогай рэабілітацыі. Адна з ключавых мер у зніжэнні алкагольнага спажывання — зніжэнне даступнасці. Каб знізіць даступнасць, неабходна абмежаваць прапанову і попыт.

Важным момантам тут будзе змяненне акцызнай палітыкі — акцыз на піва павінен быць меншым, а на 40-градусныя напоі большым. Варта нагадаць, што ў шэрагу еўрапейскіх краін моцны алкаголь прадаецца ў спецыялізаваных магазінах, у пэўны час. У звычайных харчовых магазінах ёсць толькі піва з колькасцю алкаголю 3 працэнты. Як вынік — у Швецыі, напрыклад, няма фактаў гібелі людзей у дарожна-транспартных здарэннях па прычыне знаходжання кіроўцы ў стане алкагольнага ап'янення, а затрыманні п'яных за рулём — адзінкавыя выпадкі. Суадносіны акцызаў на моцныя напоі і піва складаюць у скандынаўскіх краінах 1:16! А ў нас — 1:1,3. Польшча, якая пайшла ў гэтым сэнсе следам за Скандынавіяй, так паўплывала на структуру алкагольнага спажывання, што цяпер на моцны алкаголь прыпадае 30 працэнтаў, а на піва 70. Такі варыянт лічыцца ідэальным. Што характэрна, і бюджэт папярэдняга не горш, а тое і лепш, ды і сацыяльна-медыцынскі наступстваў спажывання становіцца менш.

Для таго каб паступленні ў бюджэт ад рэалізацыі алкаголю не зніжаліся, не рэкамендуецца павышаць акцызы

рэзка, больш як на 30 працэнтаў за год. У Беларусі размова пакуль ідзе аб 5-працэнтным павелічэнні ў год, што будзе рэалізавана, хутчэй за ўсё, ужо налета. Паскорыць працэс немагчыма, бо давядзецца ўзгадніць пазіцыю з калегамі па ЕАЭС (дарэчы, краіны ЕС у гэтым сэнсе больш свабодна робяць падобныя крокі). Якія суадносіны атрымаюцца ў выніку ў нашай краіне, скажаць пакуль цяжка — хутчэй за ўсё, мы будзем мець на ўвазе польскі вопыт. Суседзям удалося захаваць бюджэт і змяніць структуру спажывання пры суадносінах 1:5.

Ісціна — не ў віне...

— Што ёсць сёння наша культура спажывання алкаголю? Можна купіць бутэльку 40-градуснага напою і выпіць па дарозе дадому! Гэта недапушчальнае сітуацыя, а таму грамадства трэба перавыхоўваць. Спажыванне алкаголю можа быць фонам для сустрэчы і стасункаў, а не сустрэча і стасункі — для спажывання алкаголю, — кажа Сяргей Іванавіч.

У кожным абласным цэнтры і Мінску на базе ўстаноў аховы здароўя працуюць статыянарныя аддзяленні медыцынскай рэабілітацыі для пацыентаў з алкагольнай залежнасцю. Месцы там ёсць, а таму можна звяртацца па дапамогу, званукаць і самім дапамогу, і іх свакам. Сацыяльная рэабілітацыя залежных арыентуецца на абавязковае працаўладкаванне, асабліва тых, хто вызваліўся з лячэбна-працоўных прафілакторыяў, куды накіроўваюцца правапарушальнікі з алкагольнай залежнасцю па рашэнні суда. Сярэдні тэрмін знаходжання ў такой установе, а іх сёння 8 па краіне, — 1 год. Прымуовае лячэнне прызначае таксама суд у адпаведнасці з крымінальным правам.

«Калі на працягу года ў стане алкагольнага ап'янення учыняюцца два правапарушэнні, то выносіцца афі-

цыйнае папярэджанне, — тлумачыць в. а. на пасадзе начальніка аддзела арганізацыі работ у аховы інспектару міліцыі ўпраўлення прафілактыкі галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў Вольга САКАЛОУСКАЯ. — Калі далей на працягу года пасля такога папярэджання ўчыняецца трэцяе правапарушэнне, то выносіцца рашэнне аб пастаноўцы на прафілактычны ўлік, што азначае пастаянны кантроль па месцы жыхарства, прыцягванне да розных прафілактычных мерапрыемстваў».

Нягледзячы на тое, што колькасць учыненых пад уздзеяннем алкаголю злачынстваў і правапарушэнняў паступова зніжаецца, кожнае чацвёртае злачынства ўсё ж такі учыняецца нападпітку. Са злыўжываннем звязана каля 80 працэнтаў цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў — забойстваў, грабжыжоў, разбойоў.

Якім бы даступным ні быў сёння легальны алкаголь, на вёсцы па-ранейшаму сустракаецца і нелегальны. Летась было канфіскавана 512 тысяч літраў самагаго і самагоннай брагі, у незаконным абароце выяўлена каля 140 тысяч літраў алкагольнай прадукцыі. За незаконны абарот прыцягнуты да адказнасці каля 14 тысяч грамадзян.

Сёлета з нелегальнага абароту выведзена каля 800 тысяч літраў самагаго, самагоннай брагі і алкаголю. Канфіскаваны ў момант «работы» 853 самагонныя апараты.

8,8 літра абсалютнага спірту прыпадала летась на душу насельніцтва ў нашай краіне. Гэта, безумоўна, паказчык продажу, а пра рэальнае спажыванне можна меркаваць па колькасці алкагольных псікозаў і алкагольных цырозаў, якія, хоць і нязначна, але знізіліся ў апошнія гады.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@viazda.by

■ Ліст у рэдакцыю

СПРАВЫ ВЯСЕЛЬНЫЯ

Падаваць заяву ў ЗАГС за тры дні — позна?

З праблемай звярнулася да нас мінчанка Алена Шуцько. «Пытанне ў мяне вельмі далікатнае, — піша яна. — Датычыцца шчаслівага стварэння маладой сям'і, якая ўжо на першых кроках да гэтага адчула неразуменне з боку работнікаў сталічнага Дома шлюбу».

Сын чытачкі сабраўся ажаніцца, але аказалася, што падаць заяву не так проста. Але пра ўсё па парадку. Не так даўно малодшы сын Алены Іосіфаўны, які вучыцца ў аспірантуры ў Германіі, зрабіў прапанову рукі і сэрца сваёй любай дзяўчыне. Дзеля гэтага ён на некалькі дзён прыляцеў з-за мяжы. Хлопец працуе ва ўніверсітэце ў горадзе Вуперталі: там аспірант абавязкова павінен працаваць. Адлучыцца з работы вельмі складана — пры ўмове згоды прафесара і толькі ў час водпуску.

Але ж хлопец неяк выраўся, каб сустрэцца са сваёй будучай нявестай. Абмеркавалі дату вяселля — 22 верасня, пятніца. Па электроннай пошце папярэдне записаліся. Рэгістрацыя шлюбу павінна адбыцца 22 верасня ў 11.20 у Доме шлюбу Мінгарвыканкама. «Сумеснюю заяву ў тэлефоннай размове ім прапанавалі напісаць пазней, таму што трэба, каб былі абое. А ў той час сын быў ужо ў Вуперталі», — тлумачыць дэталі Алена Шуцько.

У правілах аб тэрмінах падачы заявы ў ЗАГС пазначана, што сумеснюю заяву можна падаць за тры дні да даты шлюбу, а ў асаблівых выпадках — за дзень. Улічваючы, што колькасць дзён водпуску вельмі абмежаваная, сын чытачкі адразу ж па прыездзе аформіў адпачынак з 15 верасня. Да вяселля застаецца яшчэ тры дні. Фармальна можна падаць заяву ў пятніцу ці суботу. Нават калі звярнуцца з заявай у аўторак (нядзеля і панядзелак у Доме шлюбу выхадныя), то да пятніцы якраз застаецца тры дні.

«Маладыя загадзя выбралі аўторак, — піша чытачка. — Аднак, каб быць больш упэўненай, нявеста вы-

рашыла яшчэ раз удакладніць час падачы сумеснай заявы ў асабістай гутарцы са спецыялістам. Якое ж было здзіўленне, калі ёй сказалі, што аўторак — гэта ўжо позна, а ў пятніцу і суботу не прымуць, бо адбываецца рэгістрацыя шлюбаў. Адмовіліся нават паказаць залу, у якой будзе праходзіць рэгістрацыя. Сказалі, што фота ёсць на сайце, там і глядзіце. Але ж здымкі не заўсёды супадаюць з рэальнасцю».

Ці трэба казаць, што будучая нявеста ў роспачы. Пара перачытала ўжо законы: усё сыходзіцца, маладыя дзейнічаюць па правілах. Чаму тады ўзнікаюць перашкоды, здавалася б, на пустым месцы?

«У маёй маладосці ўсё не так было. Па-сапраўднаму для маладых былі адкрыты ўсе дарогі і дзверы, — дзеліцца набалелым Алена Іосіфаўна.

У пятніцу і суботу спецыялісты занятыя

У Доме шлюбу Мінгарвыканкама расказалі, што падобных забарон у іх няма.

— Каб рэгістрацыя шлюбу адбылася ў пятніцу, падаць заяву ў аўторак таго ж тыдня можна. Якраз пройдзе тры дні, гэта не позна, — запэўніла **загадчыца ўстановаў Юлія КОЧЫНА.**

Прыйсці з заявай у пятніцу ці суботу ў тэорыі таксама можна, але ёсць свае нюансы. «У гэтыя дні ў нас ідзе ўрачыстая рэгістрацыя шлюбаў. Усе спецыялісты занятыя. Таму мы і просім прыносіць дакументы ў аўторак ці сераду, каб людзям не прыйшлося чакаць гадзіну-дзве, пакуль хтосьці з супрацоўнікаў вызваліцца і зможа прыняць заяву», — растлумачыла Юлія Кочына.

Што да асаблівых выпадкаў, у якіх заяву можна падаць за дзень да роспісу, то да іх адносяць, напрыклад, цяжарнасць, пацверджаную даведкай, ці наяўнасць сумесных дзяцей.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ,
lubneuskaya@zviazda.by

■ Свой погляд

БЕЗ НАВУК, ЯК БЕЗ РУК

Бягучы 2017-ы абвешчаны годам навукі, і гэта нездарма, бо грэх недаацэньваць яе ролю ў сацыяльна-эканамічным развіцці, у вызначэнні найбольш эфектыўных відаў эканамічнай дзейнасці, кірункаў дэмаграфічнай і (у тым ліку...) міграцыйнай палітыкі, эфектыўнасці ўдзелу краіны ў інтэграцыйных аб'яднаннях ды інш.

На нядаўнім Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі прагучаў, напрыклад, заклік перавесці нашу краіну на рэйкі інфармацыйных тэхналогій. Нават мне, кандыдату навук, асэнсаваць гэта досыць складана, бо найперш узнікае пытанне, а што ж будзе з традыцыйнымі для нас відамі эканамічнай дзейнасці, які лёс у іх? І потым: наколькі магчыма здзейсніць прарыў у ІТ-сферы пры такім сціплым фінансаванні навуковай дзейнасці (менш за 1% ад ВУПа Беларусі)? Ды яшчэ з улікам таго, што гэта ніша даўно занятая...

Нельга забывацца і пра колькасную абмежаванасць навуковага персаналу, які па ўсіх кірунках навуковай дзейнасці налічвае каля 30 тыс. чалавек. (Для параўнання заўважу, што ў меншых за Беларусь па колькасці насельніцтва Даніі, Швейцарыі, Швецыі ён у паўтара, а то і ў два разы большы.)

Магчыма, якраз гэтым, апошнім, фактам і абумоўлены некаторыя сумныя прыклады. Я, у прыватнасці, проста не разумею, што ў нас назіраецца пры будаўніцтве сучасных сеткавых гандлёвых цэнтраў. Нярэдка ж сітуацыя, калі два такія аб'екты стаяць побач або проста адзін насупраць другога (Мінск, вул. Маякоўскага). І гэта пры тым, што ўжо сёння вядома: па забяспечанасці насельніцтва гандлёвай плошчай Беларусь перагнала шэраг еўрапейскіх краін. Тады які сэнс бяздумна «ляпіць» гэтых «гандлёвых монстраў»?

Безумоўна, у іх знойдуцца абаронцы, скажуць, што там прыватныя сродкі і як іх траціць, вырашае сам інвестар, да таго ж гэта, што расце канкурэнцыя... Усё добра так, але ж паралельна губляюцца не-

ўзнаўляльныя зямельныя рэсурсы, аддалаецца ад спажываць будаўніцтва іншых патрэбных яму аб'ектаў.

Ёсць пытанні і па больш грунтоўных збудаваннях, якія ўзводзіліся за кошт крэдытных рэсурсаў і сродкаў дзяржавы (а значыць, падаткаплацельшчыкаў). Узяць хоць бы эстакаду на аўтамагістралі М-4 Мінск — Магілёў паміж вёскамі Карзуні і Заполле. Заўважу, што абодва населеныя пункты не маленькія: у іх пражывае каля дзвюх тысяч жыхароў. Такім чынам, кожны дзень эстакаду адольваюць сотні чалавек, многія з ліку пенсіянераў ды інвалідаў. І можна ўявіць сабе, якім няпростым для чалавека сталага ўзросту, для дзяцей ды мам з малымі (асабліва ў зімовы перыяд) з'яўляецца пераадоленне вышыні ў дзесяць метраў (менавіта столькі ад падзшы дарогі да эстакады)... Ну а праводзіць у апошнім шлях жыхара Заполля і наогул праблема, бо, каб дабрацца на могілкі ў г. п. Смiлавічы, трэба, як той казаў, «выпісаць кругалю» ў 5 кіламетраў. Акурат такія ж кругі наразаюць кіроўцы, якім трэба трапіць з Мінска ў Заполле і са Смiлавічаў у Карзуні.

Гэта, калі можна так сказаць, сацыяльны аспект праблемы. А ёсць жа яшчэ і эканамічны. Асноўная частка сельскагаспадарчых зямель СВК «Запольскі», яго жывёлагадоўчыя фермы размешчаны на другім баку аўтамагістралі М-4. У выніку для таго, каб на трактарах і аўтамабілях даехаць да адпаведных аб'ектаў, кожны дзень спальваюцца сотні літраў «лішняга» паліва, марнуецца час.

Лагічнае пытанне: куды глядзець навукоўцы-праектанты і мясцовыя органы ўлады? Чаму яны бачылі толькі перавагі хуткаснага рэжыму, які, вядома ж, забяспечыла эстакада.

Яшчэ адна праблема. У апошнія гады назіраецца наша імкненне будаваць розныя аб'екты на тэрыторыі іншых краін. Безумоўна, Беларусь неабходна прасоўваць сваю прадукцыю на замежныя рынкі, каб зарабіць валютныя сродкі, аднак нельга забывацца і пра сваіх людзей, якія трапляюць у сумна вядомыя спісы ўтрыманцаў — най-

часцей з-за адсутнасці працоўных месцаў.

Лічу, што сёння навукоўцам (найперш эканамістам, географам, дэмаграфам, экалагам) трэба ўшчыльную заняцца глыбокім вывучэннем усіх рэгіёнаў краіны і прапанаваць ураду, кіраўнікам мясцовых органаў улады спіс населеных пунктаў і вытворчасцяў, найбольш прыдатных для развіцця. Перакананы, што ў такіх складаных пытаннях без навукі не абыйсціся. Будуць слухныя прапановы з боку навукоўцаў — з'явіцца запатрабаванасць у іх дапамозе з боку чыноўнікаў. Старшыня Магілёўскага аблвыканкама спадар Даманеўскі выказаўся наконт гэтага адназначна: «У Беларусі неабходна распрацаваць праграму раўнамернага развіцця рэгіёнаў: у краіне пакуль няма адзінай палітыкі і канцэпцыі перспектывага развіцця рэгіёнаў. З-за гэтага адбываецца дысбаланс у фінансаванні і развіцці асобных тэрыторый. Таму патрэбен збалансаваны падыход па размеркаванні бюджэтных рэсурсаў, дакладная расстаноўка прыярытэтных кірункаў і тэрыторый развіцця, пераход да больш актыўнай рэгіянальнай палітыкі... Толькі так мы зможам прыцягнуць сюды інвестараў і бізнес, ствараць новыя працоўныя месцы, развіваць сацыяльную сферу і павышаць узровень жыцця насельніцтва» («Звязда», 29 сакавіка г. г.).

Як навуковец, які пражыў больш за 60 гадоў, магу ўпэўнена сцвярджаць: тое, што здаецца сёння правільным ці, кажучы навуковай мовай, аптымальным, праз пэўны час можа выглядаць зусім інакш. Хуткае развіццё грамадства, змены ў сацыяльна-эканамічным і палітычным жыцці патрабуюць не толькі аператыўных, але і кваліфікаваных, адказных рашэнняў. Ні ў якім разе нельга забывацца аб тым, што памылкі пры стварэнні любых гаспадарчых аб'ектаў не выпраўляюцца, а жорстка караюцца праз неабходнасць губляць сродкі на новае будаўніцтва альбо рэканструкцыю.

Вячаслаў САСНОЎСКІ, дацэнт, кандыдат геаграфічных навук,
г. Мінск

■ Сто гадоў!

«ЗВЯЗДА» — МАЯ СЯБРОЎКА І ДАРАДЧЫЦА

«...У студзені 1945-га ў час начной атакі нямецкай куля прабіла мне правую нагу ніжэй калена. Быў моцны мороз, але ж баявыя таварышы адцягнулі мяне з поля бою, перадалі санітарам. Месяц я лячыўся ў Вільні, месяц — у Маскве, паўгода — у Казахстане.

Са шпіталю ў родную вёску я вярнуўся ў 1946-м, інвалідам другой групы. Некалькі месяцаў працаваў сакратаром сельскага Савета. З многім тады прыходзілася сутыкацца, шмат што назіраць, пра асобнае хацелася напісаць, расказаць іншым. Свае нататкі я стаў дасылаць у раённую газету. Праз пэўны час мяне запрасілі туды на працу.

Але ж зараз не пра тое. Яшчэ з пяцідзясятых гадоў мінулага стагоддзя я стаў пастаянна выпісваць, чытаць «Звязду» і супрацоўнічаць з ёй. У жніўні 1977-га маю працу нават адзначылі Ганаровай граматай, дзе ёсць такія словы: «Узнагароджваецца грамадскі карэспандэнт (далей — прозвішча...) за шматгадовае і плённае супрацоўніцтва і ў сувязі з 60-годдзем з дня выхаду першага нумара газеты «Звязда». Рэдактар — А. Тоўсцік».

Скажаце, што гэта было даўно, што многае з тых часоў змянілася? Але ж і... не змянілася таксама! Ва ўсякім разе, я ў свае амаль 92 па-ранейшаму выпісваю газету і бывае, што пішу ў рэдакцыю «Звязды». Мая жонка Марыя (светлай памяці!) супрацоўнічала з выданнем таксама: складала вершаваныя подпісы да здымкаў на конкурс «Хто каго?» А чыталі і чытаюць газету яшчэ і мой сын, нявестка, унучка...

Невялікі, на жаль, тыраж у «Звязды», забываюцца людзі матчыну мову. А таму перад стагоддзем газеты я шчыра жадаю, каб яе выпісвалі і падтрымлівалі дэпутаты, міністры, нашы чыноўнікі ды дзеячы культуры, людзі, з якіх бяруць прыклад іншыя. І тады — нават у новых пакаленнях чытачоў, які ў нас, — будзе добрая сяброўка і дарадчыца ў «асобе» «Звязды».

Міхаіл ЧАРНЯЎСКІ,
пехацінец, ветэран Вялікай Айчыннай вайны,
к. п. Нарач, Мядзельскі раён

■ Пасля пісьма

«АДНАВІЦЬ СЯДЗІБУ ДАСТАЕЎСКІХ»? СПРАВА ГОНАРУ!

Паважаная, можна сказаць, родная мне «Звязда»! Спяшаюся падзяліцца з табой, з чытачамі газеты радаснай навіной: у Беларусі, у нашым Іванаўскім раёне, да 200-годдзя з дня нараджэння Фёдара Міхайлавіча Дастаеўскага, дасць бог, з'явіцца музей генія сусветнай літаратуры.

А пачыналася ўсё з таго, што 30 студзеня 2014 г. «Звязда» апублікавала мой ліст пад назвай «Аднавіць сядзібу Дастаеўскіх». У ім я прапанаваў звярнуцца да кіраўніцтва Саюзнай дзяржавы з хадайніцтвам аб выдзяленні сродкаў на ўшанаванне памяці, пісаў аб тым, што іх не так многа і трэба, бо архітэктурны праект і падрабязнае апісанне радавога гнязда пісьменніка ёсць у досыць багатым школьным музеі ў Дастаеўскай сярэдняй школе. Да таго ж дом быў драўляны, калодзеж і агароджа таксама...

Гэтую публікацыю рэдакцыя накіравала на разгляд у Міністэрства культуры, яно ў сваю чаргу зрабіла хадайніцтва ў кіраўніцтва Саюзнай дзяржавы і сродкі на музей знайшліся. Цяпер задача ў тым, каб своечасова і якасна распрадзіцца імі — скарыстаць па прызначэнні.

...Так сталася, што Фёдара Міхайлавіча Дастаеўскага лепш ведаюць на Захадзе, чым у сябе на радзіме. А таму ўпэўнены, што турыстычны маршрут да сядзібы генія стане адным з самых папулярных у нашай краіне, ад чаго і мы самі адчуем яшчэ большы гонар за свайго знакамітага земляка.

Леанід Якаўлевіч СЯНЮТА, г. Мінск

■ Дзякуй!

СТАРЫЯ «КАЗКІ» БЫЛІ НЕ ГОРШЫЯ

Лета — час адпачынку, час падарожжаў, сустрэч... І наша сям'я ў гэтым не выключэнне. Надочы ў госці да мяне сабраліся ўнукі, загадзя заказалі дранікі і наш любімы торт.

«Казку» наша сям'я ўпадабала даўно: яна, можна сказаць, нязменна ўпрыгожвала любыя нашы ўрачыстасці.

Здавалася, што і зараз праблемы з тортам не будзе. Але ж дзе там: крамы з кандытарскімі вырабамі прапаноўвалі «Казку», ад якой з ранейшых часоў засталася, відаць, толькі назва. Мне тлумачылі, што змянілася рэцэптура, што яна, новая, дазваляе павялічыць тэрмін прыдатнасці, то-бок захоўваць торт больш працягла час... Але ж я і мае ўнукі марылі ўбачыць на стале даўнейшую «Казку» — бела-ружовую, з кветкамі і грыбочкамі, з сапраўдным масляным крэмам. І мы не збіраліся яе «захоўваць»...

Акурат такі торт і, можна сказаць, нарэшце я знайшла на праспекце Незалежнасці ў краме-кавярні: сапраўдную, ранейшую, а дакладней класічную, «Казку» вырабляе кандытарскі цэх хлебазавода №3 КУП «Мінскхлебпрам». А таму і я, і ўсе мае госці вельмі ўдзячны гэтаму калектыву, людзям, якія, ну напэўна ж, выпускаючы нешта новае, захоўваюць і старыя рэцэпты нашых фірменных ласункаў.

А. БАЛОШКА, г. Заслаўе

Імёны

Гурт «MILKI»:

«У дзявочым калектыве заўсёды ёсць канкурэнцыя»

Першы склад гурта «MILKI», які ўдзельнічаў у нацыянальным адборы «Еўрабачаньня»: злева направа Марына Путнікава, Вікторыя Назарка, Таццяна Стахоўская, Таісія Серыкава і Ганна Рай.

Тры гады таму яны прайшлі кастынг у гурт, які збіраў на сваёй радзіме нарвежскі спявак і музыкант Аляксандр Рыбак. І ўжо праз некалькі месяцаў выступалі на нацыянальным адборы на «Еўрабачаньне». Якімі творчымі праектамі займаецца сёння гурт «MILKI», ці ёсць канкурэнцыя ў дзявочым калектыве і наколькі атрымліваецца сумяшчаць сцэну і асабістае жыццё, «Чырвоны. Чырвоная змена» расказалі Таісія Серыкава, Марына Путнікава, Таццяна Стахоўская і Дана Іголка.

— Чым займаліся да таго, як трапіць у гурт? Як даведаліся пра кастынг?

Тая: — Аб кастынгу мне расказала мая калега з музычнай школы, дзе я тады працавала выкладчыкам па эстрадным вакале. У сацыяльнай сетцы яна ўбачыла відэа Аляксандра Рыбака, у якім ён прапаноўваў паспрабаваць свае сілы і паўдзельнічаць у адборы. Падумала, што мне гэта можа быць цікава...

Марына: — На той момант я толькі скончыла каледж і выклала ў вакальна-харавой школе ў Горках. Пра кастынг мне расказалі бацькі майго маладога чалавека.

Дана: — Да прыходу ў гурт і сёння я вучыўся ў Беларускаму дзяржаўным універсітэце культуры і мастацтваў. Пра кастынг даведалася са СМІ. Але адбор праходзіла не з усімі, бо на той момант мне яшчэ не было 18 гадоў. У гурт я трапіла пазней. Дзяўчаты і Аляксандр прынялі мяне вельмі прыязна.

Таня: — Мне пра кастынг расказаў добры знаёмы. Сказаў, што там, у гурце, маё месца.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

Шлях чэмпіёна

КАЛІ ЖАЛЕЗА СКАРАЕЦЦА ДУХУ

Дваццацідзесяцігадовы Аляксандр КОДЗІС з Гродна ставіць сусветныя рэкорды і здзіўляе ўсіх сваёй настойлівасцю на шляху да перамогі.

Сямігадовым хлопчыкам падчас гульні з братам ён траўміраваў левае вока і стаў інвалідам па зроку. Іншыя ў такіх сітуацыях ламаюцца, але Аляксандр не з такіх. Убачыўшы ў адным з часопісаў фота знакамітага «караля» бодзібілдыва, хлапчук таксама вырашыў стаць чэмпіёнам. Але шлях у вялікі спорт атрымаўся цяжкім.

Спачатку ён спрабаваў сябе ў лёгкай атлетыцы, плаванні, класічным і тайскім боксе. Некаторы час займаўся кросфітам. На ўсіх

трэніроўках працаваў да сёмага поту, але з розных прычын кожны раз даводзілася пераключацца з аднаго віду спорту на другі. Ад чагосьці Аляксандр адмовіўся з-за праблем са зрокам, нешта проста не давала жаданых вынікаў.

Але ад сваёй мары хлопец не адмовіўся. Па парадзе сябра два гады таму ён прыйшоў у паўэрліфтынг і адразу гучна заявіў пра сябе. На першым жа турніры пабіў рэкорд Беларусі ў становой цязе і выканаў нарматыў майстра спорту. Яшчэ праз пару месяцаў атрымаў званне майстра спорту міжнароднага класа. А летась выйграў Адкрыты кубак Беларусі і ўстанавіў сусветны рэкорд у суме — 337,5 кілаграма.

— Мама заўсёды плача, калі я падымаю штангу. Яна катэгарычна супраць паўэрліфтынга, але даўно перастала прасіць мяне кінуць спорт, — кажа Аляксандр.

— 3 чаго пачалася твая кар'ера ў спорце?

— Колькі сябе памятаю, заўсёды марыў стаць падобным на спартсменаў з ілюстраванага часопіса «Sigma». Нават не ведаю, адкуль ён узяўся ў нашым доме, але фатаграфіі культурыстаў перш за ўсё «жалезнага» Арнольда Шварцэнгера, назаўжды ўрэзаліся ў маю памяць. У дзяцінстве я вырашыў: калі вырасту, абавязкова стану такім жа вялікім і моцным, як ён.

(Заканчэнне на 5-й стар. «ЧЗ».)

Хлопец марыць стаць абсалютным чэмпіёнам свету.

Працоўнае лета

НЕ ўМЕЕШ ТАНЦАВАЦЬ — НЕ ВАЖАТЫ

АДЗІН ДЗЕНЬ У ПЕДАГАГІЧНЫМ АТРАДЗЕ

Старшы педагог Уладзімір Самуленкаў вітае атрад.

Калі вельмі хочацца ў дзіцячы лагер, а пучэйкі з-за ўзросту ўжо не прадаюць, можна запісацца ў вожатыя. Каб трапіць у педагогічны атрад, некаторыя адмаўляюцца ад паездак на мора і выгадных кантрактаў. А што набываюць узамен? Пра гэта мы даведаліся ў моладзі з педагогаў «Ветразь», які працуе на базе аздараўленчага лагера «Спадарожнік».

АСАБІСТЫ ПРЫКЛАД ВА ўСІМ

Педатрад «Ветразь» працуе ўжо васьмнадцаты год. У яго шэрагах не толькі будучыя педагогі: стаць вожатым можа прадстаўнік любога ўніверсітэта. Вядома, пасля таго як пройдзе адбор.

— Сёлета да нас на гутарку прыйшло 240 чалавек. З іх мы пакінулі на навучанне дзесці 140, а да канца дайшло 120. У асноўным гэта студэнты і маладыя спецыялісты. Сярэдні ўзрост — 23 гады, — расказвае старшы педагог атрада «Ветразь» Уладзімір САМУЛЕНКАЎ.

Навучанне будучых вожатых праходзіць з лютага да мая і складаецца з некалькіх этапаў. Першы — дыстанцыйны. Ён арганізуецца па прынцыпе «роўны навучае роўнага»: досведом з навічкамі дзеляцца вопытныя вожатыя. Прапануюцца заданні на камунікабельнасць, вызначэнне зоны камфорту. Другі этап — вочны: трэнінгі і майстар-класы ладзяцца на базе Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта імя Максіма Танка.

(Заканчэнне на 4-й стар. «ЧЗ».)

Факт

БЕЗ ПРОМАХАЎ

Чатыры медалі заваявалі на 49-й Міжнароднай алімпіядзе па хіміі, якая завяршылася ў Тайландзе, беларускія школьнікі.

З сярэбранымі ўзнагародамі вярнуліся на радзіму выхаванка Ліцэя БДУ Паліна Булаўская, вучань бабруйскай гімназіі №2 Аляксей Харлап і Аляксей Гарохаўскі (мінская гімназія №29). Бронзавы медаль — у выпускніка Ліцэя БДУ Рамана Мазура.

У Тайландзе спаборнічалі старшакласнікі з 76 краін свету. Школьнікі разыгралі паміж сабой 36 залатых, 65 сярэбраных і 95 бронзавых медалёў.

Па ўмовах алімпіяды, кожную краіну можа прадстаўляць каманда, у якую ўваходзяць не больш за чатыры школьнікі і два педагогі. Алімпіяда складаецца з двух выпрабаванняў: тэарэтычнага і практычнага. Абодва доўжацца да 5 гадзін і праводзяцца ў розныя дні.

ПЕДАГОГАЎ ЗАЦІКАВЯЦЬ У ПЛАТНЫХ ПАСЛУГАХ

У кіраўнікоў устаноў адукацыі з'явілася магчымасць павышэння аплаты працы педагогаў за кошт пазабюджэтных сродкаў.

Урадам прынята пастанова ад 14 ліпеня №530 «Аб некаторых пытаннях аплаты працы педагогічных работнікаў за кошт пазабюджэтных сродкаў ад дзейнасці, якая прыносіць даходы».

У адпаведнасці з дакументам установа адукацыі пры рэалізацыі праграм дадатковай адукацыі на платнай аснове мае права павялічыць педагогам, якія ўдзельнічаюць у прадастаўленні гэтых паслуг, тарыфную стаўку першага разраду за кошт атрыманых пазабюджэтных сродкаў, але не больш чым у два разы. Памер тарыфнай стаўкі ўстанова адукацыі павінна ўзгадніць з дзяржорганам, у падпарадкаванні якога яна знаходзіцца. Крыніцай для выплаты заробтнай платы ў гэтым выпадку з'яўляюцца толькі заробленыя пазабюджэтных сродкі.

Пэралік праграм дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі і праграм дадатковай адукацыі дарослых вызначаны Кодэксам аб адукацыі Рэспублікі Беларусь.

СПЕЦЫЯЛІСТЫ ДЛЯ ІТ-КРАІНЫ

Новая спецыяльнасць «праектаванне складаных інтэгрэваных сістэм» адкрываецца ў магістратуры Дзяржаўнага інстытута кіравання і сацыяльных тэхналогій БДУ.

Ініцыятарамі яе стварэння выступілі загадчык кафедры тэхналогій праграмавання ФПМІ БДУ Аляксандр Курбацкі і загадчык кафедры тэлекамунікацыі і інфармацыйных тэхналогій факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій Юры Варатніцкі. Да гэтага часу падрыхтоўка спецыялістаў у галіне канцэптуальнага праектавання складаных інтэгрэваных сістэм у Беларусі не ажыццяўлялася. Адкрыццё новай спецыяльнасці абумоўлена яе запатрабаванасцю на рынку працы.

Адкрыццё новай спецыяльнасці — гэта пілотны праект, у рамках якога адпрацоўваюцца новыя падыходы ў падрыхтоўцы спецыялістаў для ІТ-сферы, якія эфектыўна спалучаюць тэорыю і практыку. Актуальныя для галіны навучальныя планы і праграмы распрацоўваліся ў цесным узаемадзеянні з работадаўцамі — рэзідэнтамі Парка высокіх тэхналогій. Падрыхтоўкай востразапатрабаваных кадраў зоймуцца спецыялісты вядомых ІТ-кампаній, якія раней абаранілі дысертацыі ў БДУ.

Прыём дакументаў на новую спецыяльнасць будзе весціся з 1 па 24 жніўня.

ХІНДЗІ — ДЛЯ БЕЛАРУСАЎ

Курсы па вывучэнні мовы хіндзі ўпершыню адкрываюцца ў БДУ. Заняткі стартуюць 1 верасня. Праходзіць яны будуць у фармаце факультатыва ў вяршыні час два разы на тыдзень.

За аснову вывучэння мовы ўзяты курс, распрацаваны расійскімі лінгвістамі Залманам Дымшыцам і Алегам Ульяфіравым. Курсы ў БДУ арганізаваны пры падтрымцы пасольства Індыі ў Рэспубліцы Беларусь. Заняткі будзе весці супрацоўнік кафедры мовазнаўства і краіназнаўства Усходу факультэта міжнародных адносін БДУ Анастасія Буланкова. Да навучальнага працэсу будуць прыцягвацца і носьбіты мовы. Навучанне на курсах бясплатнае. Запісання на курсы можна па тэлефонах 8 (044) 72 413 72 або 8 (017) 209 57 74.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

Праект, які аб'ядноўвае

Каб вучыць нашу мову родную...

...ДА НАС ЕДУЦЬ З УСЯГО СВЕТУ

Пяць дзясяткаў студэнтаў усіх узростаў з розных краін — ад ЗША да Японіі — на два тыдні запоўнілі аўдыторыі Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы БДУ. Нягледзячы на тое, што ўсе яны прадстаўлялі такія розныя культуры, агульнай для ўсіх стала беларуская мова. Менавіта дзеля яе вывучэння яны і прыехалі ў Мінск. Міжнародная летняя школа беларусістыкі — унікальны праект, які дазваляе пагрузіць замежнікаў у айчыны кантэкст. Карэспандэнты «Чырвонкі. Чырвонай змены» завіталі ў школу, каб даведацца, што прывабіла іх у нашай краіне.

У адной з аўдыторый праходзіць чарговая заняткі школы. Студэнты займаюцца быццам бы не самай складанай справай, знаёмай кожнаму з дзяцінства, — алоўкамі расфарбоўваюць чорна-белыя малюнкi. З аднаго боку, гэта неблагі адпачынак на перапынку падчас вывучэння беларускай мовы, але не ўсё так проста... Пазней кожны са студэнтаў раскажа, якія колеры абраў для свайго малюнка, а гэта выдатны спосаб бліжэй пазнаёміцца з лексікай. Атмосфера на занятках пануе вясёлая і сяброўская. Калі лексічнага запаса беларускай мовы не хапае, на дапамогу прыходзіць англійская.

Навучанне ў школе дапускае пэўную імпрывізацыю — пасля майстар-класа па беларускіх спевах група студэнтаў па ўласнай ініцыятыве адправілася ў тэатр.

— Гэта так званая група «А» — студэнты, якія прыехалі з абсалютна нулявым узроўнем ведання беларускай мовы, — раскажа выкладчык БДУ, кандыдат філалагічных навук Надзея ШАКУН. — Хоць, вядома, гэты «нуль» у кожнага розны. Калі немцы, шведы ці японцы сапраўды напачатку не разумелі нічога па-беларуску, то студэнты з іншых славянскіх краін (скажам, Польшчы ці Славакіі) маюць пэўны пасіўны ўзровень — часткова разумеюць лексіку, лёгка асвойваюць граматыку. Для іх навучанне праходзіць прасцей і хутчэй.

Эва БАХМІНЬСКА родам з Польшчы, цяпер жыве ў Амерыцы і выкладае ў Карнэльскім універсітэце польскую мову і гісторыю кінематографа для студэнтаў. Цікавіцца культурай краін Усходняй Еўропы, добра гаворыць па-англійску, па-нямецку і па-руску. Цяпер у яе багажы з'явілася і беларуская мова — дзяўчына літаральна праз тыдзень ужо няблага размаўляе на самыя розныя тэмы, хоць часам у маўленні «праскокваюць» рускія ці польскія словы.

Пасля заняткаў усе збіраюцца на кава-паўзу — тут можна падзяліцца апошнімі ўражаннямі і проста пагутарыць (вядома, па-беларуску) не толькі з іншымі студэнтамі, але і з носьбітамі беларускай мовы — навучэнцаў школы суправаджаюць валанцёры з Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, БДПУ, Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта. За кожнай ВНУ замацавана пэўная група студэнтаў. У сярэднім штодзень тут працуе 10—15 валанцёраў, але ніякага прымусу няма — усе прыходзяць па ўласным жаданні.

— На школу беларусістыкі найлепшых студэнтаў у якасці валанцёраў запрасіла наша выкладчыца беларускай мовы, — падзялілася студэнтка трэцяга курса перакладчыцкага факультэта МДЛУ Анастасія САЎКОВА. — Наша задача — заў-

сёды быць побач з замежнікамі, тлумачыць ім усё, што можа аказацца незразумелым. Калі казаць каратка — праводзім з імі ўвесь час, ад раніцы да вечара: суправаджаем у паездках і на экскурсіях, кансультуем, распавядаем пра Беларусь, дапамагаем рабіць дамашнія заданні, проста кантактуем. Мы адказваем за гасцей з Японіі, Швецыі, Славакіі, Чэхіі і Сербіі. Асабіста я найбольш кантактную з японцамі, бо ведаю японскую мову, і гэта для мяне дадатковая магчымасць папрактыкавацца. А ўвогуле, усе яны цікавыя, з кожным ёсць аб чым паразмаўляць. Я была валанцёрам на мінулагодняй школе, у мяне засталася шмат сяброў, са многімі дагэтуль падтрымліваю кантакты. А яшчэ гэта выдатная магчымасць паглядзець на нашу краіну вачыма замежнікаў...

Усе студэнты прыязджаюць у Беларусь за ўласнымі сродкамі. Але ўдзельнікі праекта атрымалі бясплатныя візы, адукацыйны і культурныя праграмы для іх таксама нічога не каштавалі. І па астатніх аспектах ёсць прэферэнцыі: таннае пражыванне ў інтэрнаце РІВШ, харчаванне ў сталовай Акадэміі кіравання па дэмакратычных цэнах.

— Я родам з Японіі, нарадзіўся ў Токіа, — раскажа студэнт школы беларусістыкі Юсуке СУМІ. — А ў Беларусь прыехаў з Румыніі. Працую там асістэнтам у Бухарэцкім універсітэце на кафедры венгерскіх даследаванняў, іўрыту і румынскай мовы. Чатыры гады таму падчас вучобы ў Венгрыі крыху пазнаёміўся з беларускай мовай. Пасля прыехаў

Юсуке Сумі (на здымку справа) зацікавіўся нашай мовай у... Венгрыі.

у вашу краіну ў якасці турыста, мне вельмі спадабалася, і я захацеў вярнуцца. Калі даведаўся пра школу беларусістыкі, зразумеў, што нельга ўпусціць такі шанец. Чым Беларусь цікавая для японца? Насамрэч, гэта залежыць ад абставін. Напрыклад, я захапіўся вашай культурай дзякуючы выкладчыцы беларускай мовы, у якой навучаўся ў Венгрыі.

Заняткі ў школе для ўсіх студэнтаў пачыналіся аднолькава — з вечара знаёмстваў, калі ўсе раскажвалі пра свае краіны пры дапамозе прэзентацый, спеваў і, вядома, традыцыйнай кухні. Далей удзельнікі праекта чакала насычаная праграма, у якую ўваходзілі ўдзел у святкаванні Дня Незалежнасці, шматлікія экскурсіі ў разнастайныя музеі краіны, на-

Калі ўжо натхняцца беларускай культурай, дык ва ўсіх аспектах.

прыклад, у музей народнай архітэктуры і быту ў вёсцы Строчицы, экскурсія ў старажытны Полацк. Рашэнне аб удзеле кожны прымаў самастойна — калі некаму са студэнтаў мерапрыемства падавалася нецікавым, ён мог знайсці для сябе іншы занятак на гэты час. Увогуле, навучанне ў школе дапускае пэўную імпрывізацыю — валанцёры раскажваюць, як пасля майстар-класа па беларускіх спевах група студэнтаў па ўласнай ініцыятыве адправілася ў тэатр, бо вельмі хацела патрапіць на адзін са спектакляў.

— Я пачаў вывучаць вашу мову ў сябе ў Венгрыі, бо ў нас ва ўніверсітэце працавала выкладчыца з Брэста, — падзяліўся журналіст Матэ УР. — Вучыўся на факультэце рускай філалогіі і славянскіх моў, але пасля той сустрэчы вырашыў вывучыць і беларускую. Вядома, хацелася трапіць у Беларусь, таму школа мне моцна дапамагла. Зразумела, венгры няпроста вывучаць беларускую, бо нашы мовы дастаткова далёкія, але я ўжо размаўляў па-руску, таму мне было прасцей. Што самае складанае? Напэўна, пісьмо. А яшчэ надзвычай цяжка разабрацца са склонамі. Калі казаць пра мае ўражання, то мне ў вас падабаецца. Мяне

вучаць некалькі гадоў таму, — раскажа студэнт універсітэта Альфонса Х Эль Сабія. — Раней кантактаваў з украінскай дыяспарай, пасябраваў з дзяўчынай-украінкай, якая мне расказала пра суполку беларусаў у сталіцы Іспаніі. Яны ладзілі літаратурную вечарыну з нагоды дня нараджэння Максіма Багдановіча. Я, вядома, завітаў туды, пазнаёміўся з супрацоўнікам беларускага пасольства, які і запрасіў у школу. Што мяне цікавіць у беларускай мове? Як ні дзіўна, тое, што яна малавядомая. Няма іспанска-беларускіх слоўнікаў, няма падручнікаў. Хоць я не першы іспанец, які займаецца гэтай тэмай. Ёсць Анхела Эспіноса, якая пераклала на іспанскую мову зборнік вершаў Багдановіча, ёсць Крысціян Рансэра, які вывучае беларускія гаворкі Палесся. Мне таксама хацелася б зрабіць штосьці карыснае, напрыклад, скласці першы іспанска-беларускі слоўнік — гэта стала б важным крокам, што дазволіць бы адкрыць Беларусь для людзей, якія гавораць па-іспанску.

Графік у школе дастаткова насычаны — штодзень абавязкова двое практычных заняткаў і адна ці дзве лекцыі з перапынкам на каву. Пасля — абед, адукацыйныя паездкі ды мерапрыемствы і вольны час, якім кожны карыстаецца па-свойму: нехта робіць дамашнія заданні, а нехта адпраўляецца на шпацыр па Мінску.

— Сёлета да нас першапачаткова паступіла больш як 100 заявак, — пракаментавала выкладчыца і арганізатар Міжнароднай летняй школы беларусістыкі Наталля КЛІШЭВІЧ. — Але колькасць месцаў была абмежаваная, таму, на жаль, трапіць у Мінск змоглі не ўсе ахвотныя. Праводзілі адбор, напрыклад, адсейвалі кандыдатаў, што ўжо ўдзельнічалі ў гэтым праекце раней. Некаторыя нават самі саступалі свае месцы «навічкам». Безумоўна, хочацца, каб школа пашыралася, але для гэтага трэба дадатковае фінансаванне, магчыма, спонсарскае. Нам вельмі дапамагаюць валанцёры. Летась у групе пачаткоўцаў нашы студэнты выконвалі ролю перакладчыкаў, думаю, гэта быў карысны досвед і для іх саміх. За апошнія гады тут сфарміравалася суполка людзей, якія любяць гэту справу і добра яе ведаюць.

Па словах Наталлі Клішэвіч, цяпер вядзецца распрацоўка адукацыйнага стандарту па навучанні беларускай мове як замежнай. Задача-максимум — ужо праз год ці два мець распрацаваныя падручнікі і дапаможнікі для навучання замежнікаў беларускай мове.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

lyskavets@zviazda.by

20.07.2017 г.

Разам — можам!

Збіраем «Чамадан добра»

Не так даўно на прасторах інтэрнэту з'явіўся новы праект «Чамадан добра». Яго арганізатары — моладзь. Яны зусім розныя знешне, з рознай адукацыяй і ладам жыцця, але ёсць тое, што іх аб'ядноўвае: аніматар Раман Навасельскі, будаўнік Настасся Бяляева і электратэхнік Аляксей Максімаў робяць свет крышачку дабрэйшым.

«Чамадан добра» — гэта праект, створаны для таго, каб матываваць людзей рабіць карысныя і добрыя рэчы. Раман — стваральнік і асноўны ініцыятар ідэй. Ён займаецца пошукам герояў для роліка, думае над канцэпцыяй, кіруе суполкай «Чамадана добра» ў сацыяльных сетках. Аляксей — відэааператар праекта. Усё, што датычыцца здымак, якасці карцінкі, — справа яго рук. Настасся прыцягвае да праекта людзей, дзеліцца сваімі ідэямі, дапамагае Раману.

Моладзь знаходзіць ахвотных зрабіць добрую справу. Сумесна яны прыдумляюць нешта карыснае і ажыццяўляюць гэта. У суполцы ёсць той самы сапраўдны жоўты «Чамадан добра». Атрымаўшы яго, чалавек абавязкова робіць нешта карыснае для іншых. Напрыклад, калі ён аказаўся ў хлопца-танцора, той правёў майстар-клас па Jazz Funk. Усе сабраныя грошы адвезлі ў дзіцячы дом. Аляксей здымае ўсё, што адбываецца, на камеру і выкладвае ў інтэрнэт. Гледачы каментуюць, ацэньваюць выпуск і плануецца ўласныя добрыя ўчынкi.

Нярэдка пасля чарговага выпуску з героямі «Чамадана добра» Раману прыходзяць лісты пра тое, на якія добрыя справы натхніў кагосьці праект. Напрыклад, пасля здымак

з Вікторыяй Аквінскай (дзяўчына падарыла рукавіцы бабулі, якая стаяла на вуліцы) глядач таксама зрабіў дабрачынны крок.

Ідэя стварыць праект прыйшла да Рамана ў цягніку. Ён часта падарожнічае. Падчас адной з такіх праездак хлопец даведаўся, што існуе нейкая скрынка з гарбатай, якая перадаецца з рук у рукі. Кожны кладзе туды пакецік з заваркай і перадае далей. Тады і з'явілася ідэя зрабіць «Чамадан добра». Праекту ўсяго менш за год. Але за гэты час яго канцэпцыя змянялася неаднойчы:

— Спачатку мы хацелі паставіць чамадан на вуліцы, прапанаваць людзям рабіць добрыя справы, здымаць гэта на відэакамеру і выкладваць на ўказаны электронны адрас.

Потым прыйшла ідэя перадаваць чамадан ад аднаго чалавека да іншага. Цяпер гэтым сталі займацца мы, так зручней.

Суполка моладзі не атрымлівае за сваю працу ніякіх грашовых узнагароджванняў. Хутчэй наадварот — яны робяць усё за асабістыя зберажэнні. Відэааператар Аляксей прыносіць на здымкі ўласную камеру, манціруе на ўласным камп'ютары. І гэта толькі фінансавы бок.

Што ўжо казаць пра выдаткаваны на праект час?

— Часам я тэлефаную Лёшу ў дзве гадзіны ночы, каб сказаць: «Графік змяніўся. Здымаем заўтра замест абяцанага чацвярга». І ён падладжваецца, знаходзіць час.

Праект яшчэ зусім малады, таму цяжка сказаць, што больш за ўсё запомнілася. Аднак, як кажа каманда, кожны выпуск асаблівы. Памятаюць, як пераапаналі аднаго з удзельнікаў у касцюм Чабурашкі, як ехалі ў метро з яркім жоўтым чамаданам, як прыбіралі лес. Людзі па-рознаму рэагуюць на дабро, якое ім робіш. Нехта не разумее, што адбываецца, шукае падвох ці адмаўляецца ад дапамогі. Нягледзячы на гэта, суполцы маладых людзей падабаецца рабіць сваю справу. «Мы займаліся б гэтым кожны дзень, калі б не фінансавы бок, зарабляць жа на жыццё трэба».

Цяпер у каманды 14 гатовых выпускаў. Магло быць больш, калі б не асноўная работа. Акрамя таго,

куды б ні ездзіў Раман, ён заўсёды бярэ з сабой «Чамадан добра». Расказвае новым знаёмым аб праекце, прыцягвае да сябе ў каманду. Такім чынам праводзіць рэкламу, бо нават у сацыяльных сетках такія паслугі часцей за ўсё платныя:

— Нам пішучь: калі хочаце мець піяр на вялікіх сацыяльных пляцоўках, плаціце. На жаль, мы сабе гэтага дазволіць не можам.

На пытанне, колькі яшчэ будзе існаваць «Чамадан добра», моладзь кажа:

— Гэта пытанне з разраду, колькі яшчэ людзей здольныя рабіць добрыя справы. Пакуль будуць рабіць, мы будзем здымаць.

Праект «Чамадан добра» развіваецца і набірае абароты. Маладыя людзі вучацца на сваіх памылках, удасканальваюць канцэпцыю, прыцягваюць новых людзей. Пра тое, што праект не згасне, сведчыць цікавасць з боку гледачоў, арыгінальнасць ідэй і шмат энтузіязму ў вачах каманды.

За дзейнасцю «Чамадана добра» вы можаце сачыць у аднайменнай суполцы «УКантакце» альбо на асабістых сацыяльных старонках Рамана Навасельскага.

Наталля ТЫЧКО, студэнтка II курса Інстытута журналістыкі БДУ.

Злева направа: Аляксей Максімаў, Настасся Бяляева, Раман Навасельскі.

Адзін з удзельнікаў праекта Вадзім Ванюхоў у касцюме Чабурашкі сумесна з дзецьмі рабіў шпакоўні.

Прыёмная кампанія — 2017

МЕДЫЦЫНСКІЯ КАЛЕДЖЫ ПАВЯЛІЧВАЮЦЬ НАБОР

З сённяшняга дня ў нашай краіне распачынаецца прыёмная кампанія ва ўстановах, якія рыхтуюць спецыялістаў з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй.

Прыём дакументаў ад абітурыентаў, якія паступаюць на бюджэтныя месцы на аснове базавай адукацыі, завяршаецца 3 жніўня, а для абітурыентаў, якія паступаюць пасля заканчэння школы або прафесійна-тэхнічнай навучальнай установы, — 9 жніўня. Пры паступленні на платную форму навучання прыём дакументаў завяршаецца 14 і 16 жніўня адпаведна. Але маладыя людзі, нацэленыя на платнае навучанне, якім трэба здаваць уступныя іспыты па спецыяльнасці, павінны падаць свае дакументы ў тым жа тэрміне, што і «бюджэтнікі».

Сёлета на ўзровень сярэдняй спецыяльнай адукацыі запланавана прыняць за кошт сродкаў бюджэту на дзённую і завочную формы навучання 24,2 тысячы чалавек. Скараціць плануюцца прыём на эканамічныя спецыяльнасці (на 0,7 працэнта, у тым ліку за кошт сродкаў бюджэту на 3,2 працэнта), а таксама на будаўнічыя (на 7,1 працэнта, у тым ліку за кошт сродкаў бюджэту на 4,6 працэнта). Затое павялічваецца ў параўнанні з папярэднім годам прыём на спецыяльнасці профілю «ахова здароўя» — на 8,7 працэнта (у тым ліку за кошт сродкаў бюджэту — на 6,4 працэнта).

Набор на ўзровень сярэдняй спецыяльнай адукацыі будзе весціся сёлета па 147 спецыяльнасцях. Свой другі прыём ажыццявіць Мінскі гарадскі педагагічны каледж, які рыхтуе педагагічныя кадры для устаноў дашкольнай адукацыі і настаўнікаў пачатковых класаў. Прыём тут праводзіцца на аснове базавай адукацыі па конкурсе пасведчанняў аб заканчэнні дзевяці класаў, а на аснове агульнай сярэдняй адукацыі — толькі на завочную форму навучання (па выніках ЦТ па дзяржаўнай мове і біялогіі).

Між іншым, летась самы высокі конкурс (4,6 чалавека на месца) склаўся ў педкаледжы менавіта на завочную

форму навучання сярод ахвотных паступіць на спецыяльнасць «Дашкольная адукацыя» (праходны бал — 11,31).

Варта нагадаць, што ў сёлётай прыёмнай кампаніі адбыліся некаторыя змены, якія былі занатаваны ў новых Правілах прыёму, зацверджаных Указам кіраўніка дзяржавы ў студзені бягучага года. Так, у прыватнасці, для выпускнікоў базавай і сярэдняй школы, якія спыняцца на атрыманні сярэдняй спецыяльнай адукацыі, спрашчаюцца некаторыя ўмовы.

Раней у дачыненні да часткі з іх распаўсюджвалася абмежаванне — ім трэба было мець у атэстаце мінімум 4 балы па рускай (беларускай) мове і профільным прадмеце. Цяпер абмежаванне ў дачыненні да рускай (беларускай) мовы знятае, яно засталася толькі па профільным прадмеце. Новаўвядзенне распаўсюджваецца на выпускнікоў 9-х класаў, якія будуць паступаць на спецыяльнасці, дзе конкурс у мінулым годзе склаў тры і больш чалавек на месца, а таксама на адзінаццацікласнікаў, якія не зда-

Выпускнікоў 11-х класаў могуць залічыць на вакантныя месцы ў групы 2-га курса, набраныя год таму.

Фота Сяргея Нікалаева

валі ЦТ, пры паступленні на спецыяльнасці з конкурсам у 2016 годзе — 1,5 і менш чалавека на месца. Гэта асабліва актуальна для людзей, якія даўно скончылі школу, але хацелі б атрымаць сярэдняю спецыяльную адукацыю.

У выпускнікоў сярэдняй школы, якія паступаюць у ССНУ, сёлета была магчымасць здачы трох прадметаў на ЦТ, хоць прыёмнай камісіяй будуць брацца пад увагу ўсё роўна толькі два сертыфікаты. Гэта было зроблена для таго, каб пашырыць магчымасць выбару сярод спецыяльнасцяў.

Унесены таксама змяненні і дапаўненні ў нормы, якія дазваляюць залічыць абітурыентаў без уступных выпрабаванняў, па-за конкурсам, а таксама абітурыентаў, якія маюць пераважнае права на залічэнне пры роўнай агульнай суме балаў.

Уведзена норма, якая дазваляе грамадзянам нашай краіны, якія пастаянна пражываюць у Рэспубліцы Беларусь не больш як два гады, замежным грамадзянам і асобам без грамадзянства, якім прадастаўлены статус бежанца або прытулак у Беларусі, паступаць на ўмовах, прадугледжаных для замежных грамадзян (па выніках суб'еседавання да 15 кастрычніка).

Новымі правіламі прыёму таксама прадугледжана дадатковая магчымасць для маладых людзей стаць навучэнцамі ССНУ: выпускнікоў 11-х класаў, якія не прайшлі ў бягучым годзе па конкурсе, па іх жаданні могуць залічыць на вакантныя месцы ў групы 2-га курса, набраныя год таму. Але гэта будзе магчымым толькі пры ўмове, калі ў такіх групах ёсць вакантныя месцы.

Залічэнне тых, хто паступае ў ССНУ на бюджэтную форму навучання на аснове базавай адукацыі, адбудзецца не пазней 10 жніўня, а на платную форму — да 16 жніўня. Для абітурыентаў, якія паступаюць на аснове агульнай сярэдняй адукацыі, прыёмная кампанія завяршыцца для «бюджэтнікаў» 14 жніўня і 17 жніўня — для «платнікаў».

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Ведзі нашых!

МАТЭМАТЫКА З ЗАЛАТЫМ БЛЯСКАМ

Медаль найвышэйшай пробы заваявалі на IX Міжнародным турніры юных матэматыкаў у Румыніі беларускія школьнікі.

У адрозненне ад алімпіяд турнір уяўляе сабой камандныя спаборніцтвы навучэнцаў ва ўменні рашаць складаныя даследчыя матэматычныя задачы, правільна і пераканаўча падаваць атрыманыя вынікі і аргументавана адстойваць свой пункт погляду ў дыскусіях.

Турнір складаецца з некалькіх матэматычных баёў, у якіх каманды па чарзе дакладваюць аб сваіх даследаваннях па прапанаваных заданнях, а таксама выступаюць у ролі апанентаў і рэцэнзентаў для іншых удзельнікаў.

Асноўнымі ініцыятарамі і арганізатарамі турніру выступаюць матэматыкі з дзвюх ВНУ: універсітэта Парыж-Сюд (Францыя) і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

За ўсе гады свайго ўдзелу ў Міжнародным турніры юных матэматыкаў беларускія школьнікі заваявалі пяць залатых, тры сярэбраныя і чатыры бронзавыя медалі. Гэта найлепшы вынік сярод усіх краін-удзельніц Міжнародных турніраў юных матэматыкаў.

Вынікам удзелу ў турніры ў 2017 годзе стаў залаты медаль. У рэйтынгу камандаў, якія прынялі ўдзел у турніры, наша дружина заваявала абсалютнае першае месца.

У беларускую каманду-пераможцу ўвайшлі Яўген Заброцкі (навучэнец XI класа гімназіі №3 г. Салігорска), Уладзіслаў Зверык (навучэнец IX класа гімназіі №20 г. Мінска), Пётр Ігнаценка (навучэнец X класа Ліцэя БДУ), Васіль Умеранкоў (навучэнец XI класа Ліцэя БДУ), Анатоль Шаціла (навучэнец X класа ліцэя БДУ) і Мікалай Шашко (навучэнец XI класа гімназіі №41 г. Мінска).

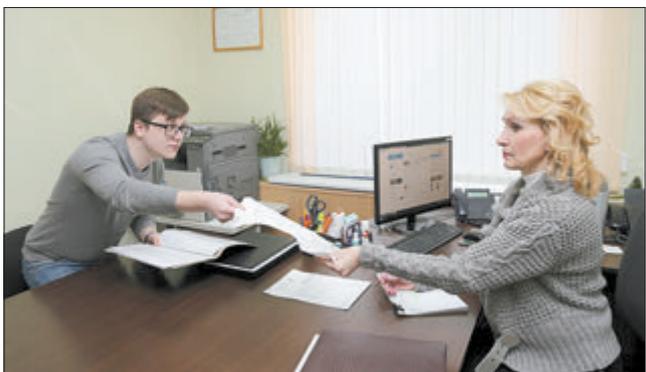
Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Выпрабавана на сабе

Што сказаць,
каб атрымаць
работу?

Эксперымент з сумоўямі

Першае, што трэба зрабіць, каб уладкавацца на працу, — пачаць хадзіць на гутаркі. Гэта самая стрэсавая і складаная частка працэсу. Але ж без яе ніяк. Каб даведацца, пра што зараз пытаюцца падчас такіх гутарак, я прайшла (увага!) 23 сустрэчы ў якасці саіскальніка.

Фота Сяргея Нікановіча.

Размова пойдзе не пра выпадкі, калі абавязкова трэба мець профільную адукацыю (інжынер, урач і г. д.). Вакансіі выбіраліся такія, дзе не патрабуецца яе мець: прадавец-кансультант у краме адзення, прадавец у краме будматэрыялаў, адміністратар (офіса, гасцініцы, трэнажорнай залы, салона прыгажосці), менеджар па продажах, кур'ер, дыспетчар, кантралёр-касір, аператар кол-цэнтра і іншыя.

Першае, што робіць любы спецыяліст па рабоце з персоналам — глядзіць ваша рэзюмэ і правярае сацыяльныя сеткі. Таму перад уладкаваннем стварыце прывабнае «партфоліа» і праверце, якая інфармацыя ёсць пра вас у інтэрнэце. У ходзе эксперымента я размясціла ў сеціве шэсць розных варыянтаў рэзюмэ і пачала прэзентаваць на вакансіі.

Як высветлілася, апынуцца на сустрэчы з работадаўцам — гэта ўжо маленькая перамога. Далёка не кожнае ваша рэагаванне на вакансію атрымае адказ, тым больш, запрашэнне на гутарку. Я адправіла 84 заяўкі розным работадаўцам. Адгукнулася толькі 29 з іх. З 23-ма мы дамовіліся на сустрэчу. 55 кампаній не палічылі патрэбным паведаміць штосьці ў адказ, хоць рэзюмэ ў іх праглядалі.

Далей поспех на 90 працэнтаў залежыць ад вашых паводзін і слоў на самой сустрэчы. Куды б ні ўладкоўваліся, хваляванне адназначна не дапаможа. Справіцца з ім не так і проста, але можна: падрыхтуецца адказаць на мноства пытанняў (лепш нават мець прыблізныя шаблоны адказаў), загадзя прачытайце некалькі артыкулаў пра мову жэстаў, прадумайце, што апранецца, выглядайце ахайна і трымайцеся ўпэўнена.

Наведаўшы 23 гутаркі, я вывела некалькі заканамернасцяў. У пераважнай большасці выпадкаў маім візаві была жанчына ва ўзросце прыкладна ад 30 да 55 гадоў. Калі сустрэча прызначалася на раніцу, яна доўжылася больш часу і слухалі мяне больш уважліва. Дарэчы, усе запрашэнні на работу я атрымала ад тых прадстаўнікоў кампаній, з якімі мы сустрэліся ў першай палове дня.

Пра пытанні, што задаюць саіскальнікам, можна напісаць асобную кнігу. Ёсць сярод іх і самыя распаўсюджаныя. Напрыклад, розныя пытанні пра хобі і тое, чым вы любіце займацца ў вольны час, чым цікавіцеся, што чытаеце. Тут не можа быць правільных ці няправільных адказаў. Усё залежыць ад таго, чаго чакае ад вас работадаўца. Калі вакансія не мае на ўвазе вашага знаходжання на працоўным месцы ў адзіноце, лепшымі адказамі будуць тыя, што звязаны з каманднымі гульнямі, што паказваюць вашае імкненне знаходзіцца сярод людзей і ўменне ўзаемадзейнічаць з імі.

Чацвёртая прасія: «Раскажыце пра сябе». Тут не чапайце тэмы асабістыя (дзе вы нарадзіліся, што любіце есці на сняданак). Расказвайце пра свае дасягненні, моцныя бакі і рысы, якія могуць падысці для працы ў канкрэтным месцы і адпаведнай сферы.

Усе пытанні нахталі «як вы бачыце сябе ў нашай кампаніі праз два гады», «чаму вы хочаце працаваць менавіта тут», «якую заробную плату разлічваеце атрымліваць» таксама разлічаны найперш на тое, каб убачыць, наколькі сур'ёзна вы настроены на гэтую работу, ці маеце амбіцыі і якія. Мне не патрэфанавалі пасля тых сустрэч, дзе я не выказвала нават крыху перабольшанай зацікаўленасці работай у той ці іншай кампаніі.

Яшчэ адзін момант, які часта хвалюе работадаўцу — вопыт. Калі ў вас яго няма, не падманвайце, так і скажыце. Але ў гэтым выпадку пажадана абавязкова «перакрыць» гэты недахоп чымсьці важным. Напрыклад, іншымі сваімі дасягненнямі, якія дапамогуць вам справіцца і з гэтай работай. Калі вопыт ёсць, распісвайце яго ва ўсёй красе.

З усёй масы праведзеных сустрэч я атрымала толькі 11 запрашэнняў на працу (гэта з улікам таго, што вакансіі не патрабавалі нейкіх звышспецыфічных навыкаў). Мне здаліся больш-менш цікавымі месцамі з ядрэннымі ўмовамі толькі 7 з гэтых 11.

Таму, калі вы зараз у пошуку работы, будзьце гатовыя да мноства спроб, на некалькі сустрэч за дзень і... пастаяннага чакання адказу. І ўсё ж такі, калі жаданне ўладкавацца сапраўды ёсць, на адной з гутарак вы зразумеете, што нарэшце знайшлі, што хацелі.

Дар'я АРЭФ'ЕВА.

НЕ ўМЕЕШІ
ТАНЦАВАЦЬ...(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Падчас трэцяга этапу кандыдаты ў атрад рыхтуюць творчыя мерапрыемствы. Апошняя выпрабаванне — выязная вучоба. Моладзь адпраўляецца на тры дні ў дзіцячы лагер, дзе мадэлюецца змена. Так важатыя могуць і з месцам азнаёміцца, і розныя педагогічныя сітуацыі адпрацаваць. Разбіраюць, што рабіць, калі дзіця плача і хоча да мамы, калі хтосьці самавольна выйшаў з атрада, пабіўся ці атрымаў траўму.

— А як дзейнічаць, калі падлетак закахаўся ў вожыцу? — падкідаем задачку для роздуму.

— У ідэале — адцягнуць увагу, пераклучыць яе на нешта іншае. Трэба пагаварыць з падлеткам. У крайнім выпадку — перавесці вожыцу далей ад этапа дзіцяці, — адказвае Уладзімір.

Некаторыя кажуць: ну, усё, гэта змена апошняя. І на наступны год зноў прыязджаюць.

Каманда атрада цалкам закрывае ўвесь штатны расклад лагера па педагогах. На думку Уладзіміра Самуленкава, гэта ідэальны варыянт. «У моладзі больш энергіі. Калі важаты не можа танцаваць на дыскацецы, гэта не важаты. Дзеці маладым больш давораюць.

Важатая Настасся Шыцік разам з атрадам рэпетыуе дзіві.

Дый самім аднагодкам камфортней працаваць у такім калектыве».

Галоўнае правіла вожыцу — асабісты прыклад ва ўсім. Разам з дзецьмі яны ходзяць на прабежку, гуляюць у мяч, ядуць на абед першае, другое і кампот. А як яшчэ прымусяць школьнікаў гэта рабіць?

ШКІЛЕТ
І ФІЯЛТАВЫЯ ВАЛАСЫ

Міма па дарожцы праходзіць малеча з музычнымі дыскамі на шыі. Сёння Дзень саўндтрэкаў, тлумачаць нам, таму і дрэс-код такі.

У тэму

Сёлета ў БДПУ імя Максіма Танка створана 27 студэнцкіх педагогічных атрадаў, у якіх працуе 470 чалавек. Пераважна гэта навучэнцы 2—4 курсаў.

Увогуле, кожная змена ў лагеры тэматычная. Цяперашняя прысвечана кіно. У адпаведнасці з тэматыкай аформлены і атрадныя куткі. Зазіраем да «Піратаў». На ўваходзе — сцяг марскіх разбойнікаў, куфар са скарбам і... шкілет. «Гэта важаты, які тут даўно працуе», — жартуюць усе.

Кіношнай стылістыцы стараюцца адпавядаць і педагогі атрадаў. Адна з дзяўчат спецыяльна пафарбавала валасы ў фіялетавае колер, каб быць у тэме коміксаў.

Надвор'е сёння сонечнае, таму ў карпусах амаль нікога няма. Усе

Пад прыцэлам фотакамеры ахвотнікаў ёсць суп большае.

дзеці адпачываюць на вуліцы. Адны рэпетыуюць нумары да конкурсу пародый на музыкаў, іншыя гуляюць у футбол. Разам з хлопчыкамі ганяе мяч і **важаты Яфім ЕФІМЕНКА**. У педатрадзе ён працуе першы год.

— Я быў тут адну змену піянерам, і зацягнула, — усміхаецца хлопец.

Навічку даручылі дзяцей 10—11 гадоў. Спраўляецца. «У гэтым узросце ў дзяцей яшчэ не сфарміраваны свой погляд на ўсё пытанні. Таму ім лягчэй паказаць, што правільна, а што не, — лічыць Яфім. — Ёсць, вядома, закрытыя дзеці — вось з імі складана».

З дысцыплінай у атрадзе ў вожыцу пытанняў не ўзнікае: яго, хлопца, малыя слухаюцца лепш, чым дзяўчат. Але з педагогікай Яфім ніяк не звязаны: ён

сорамна вас не слухаць і рабіць нешта дрэннае, — дадае Марыя. — А з маленькімі трэба быць яшчэ і крыху клоўнам. Падмяняць маму, бо не ўсе ўмеюць завязваць сабе шнуркі і заплятаць коскі.

— А калі дзеці не слухаюцца? Ка-раецца?

— Даём тым, хто правініўся, заданне — зрабіць нешта крэатыўнае, напрыклад, падрыхтаваць да дыскатэкі флэш-моб.

У падлеткаў у лагеры, дарэчы, ёсць выдатная матывацыя добра сябе паводзіць. Найлепшы атрад па выніках змены атрымлівае сцяг «Ветразь», а старэйшыя дзеці запрашаюцца на наступны год у важатыя.

Цяперашнія школьнікі, па назіраннях дзяўчат, вельмі адрозніваюцца ад іх пакалення. Дзеці не ведаюць многія, здавалася б, папулярныя фільмы — яны глядзяць ютубераў, а не кіно.

Лічба

За змену важатыя педатрада «Ветразь» атрымліваюць ад 350 да 410 рублёў.

Самае складанае ў рабоце педатрада — адразу ўвайсці ў тэмп. Тут не бывае, што важаты сядзіць на лаўцы, а дзеці недзе гуляюць.

— А які любімы момант за ўсю змену?

— Апошні важацкі канцэрт, — у адзін голас адказваюць Марыя і Настасся. — Кожны раз стараемся не рабіць сумных нумароў, але ўсё роўна плачам.

ПРАМЯНЯЦЬ ПАРЫЖ
НА «ВЕТРАЗЬ»

— Рыцары, хэй! Рыцары, хэй! — дружна рушыць адзін з малодшых атрадаў у напрамку сталовай. Літару «р» вымаўляюць не ўсе, але гэта не перашкаджае скандзіраваць крычалку.

На першае — фасолевы суп. Супы дзятва не вельмі любіць, але, заўважыўшы, што іх здымае наш фатограф, наперабой пачынаюць падсоўваць талеркі для дабаўкі.

— Максім Ігаравіч, мы раскусілі яго: ён не веган, а ньцік! — са смехам заяўляе хтосьці з хлопчыкаў.

Пасля абеду — ціхая гадзіна. Але важатым няма калі адпачываць. Хтосьці дзядзурчыць на калідоры, хтосьці рыхтуе рэквізіт для мерапрыемстваў. Стараюцца, бо на коне — імянная майка (яе атрымліваюць найлепшыя важатыя). Жарт, вядома. Не, прыз у выглядзе імяной майкі сапраўды ёсць, але ў педатрад ідуць не па яго.

— Я прыязджаю па эмоцыі, — прызнаецца Настасся Шыцік. — У нас ёсць такая гульня — «свечка». У канцы дня мы з дзецьмі садзімся ў кола і дзелімся, што нам за сёння спадабалася ці не. І калі чужыя словы падзякі ў свой адрас — гэта найлепшая ўзнагарода.

— Мы тут усе крыху апантаныя, — усміхаецца Марыя Петражыцкая. — Памятаю, з намі працаваў хлопчык-мадэль, яму кантракт на два гады ў Парыжы прапаноўвалі. А ён адмовіўся, каб у лагер паехаць. Некаторыя кажуць: ну, усё, гэта змена апошняя. І на наступны год зноў прыязджаюць.

Наталія ЛУБНЕУСКАЯ.

lubneuskaya@zviazda.by

Фота Надзеі БУЖАН.

Мінск — Мінскі раён —

Мінск.

«Лячэй лебедзь, зламаў крыло»...

КАЛІ ЖАЛЕЗА СКАРАЕЦЦА ДУХУ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Дзіцячая траўма моцна паўпывала на жыццё?

— Яшчэ да яе я ведаў, што збіраюся прысвяціць сваю будучыню спорту. Таму гэтае здарэнне не адыграла вырашальнай ролі ў маім лёсе. Хіба што толькі ў падлеткавым узросце мне вельмі не хацелася, каб навакольнае ў першую чаргу бачылі ўва мне інваліда. Неўсвядомлена стараўся адцягнуць увагу іншых ад сваіх праблем са зрокам.

— Ты нарадзіўся і вырас у вёсцы, але даўно жывеш ў Гродне. Лічыш сябе гараджанінам?

— Не зусім. Ганаруся тым, што «выйшаў з вёскі» і ніколі не забываю дарогу дадому. Выдатна знаёмы з усімі бакамі нялёгкага сельскага жыцця. Яно шмат у чым загартавала мой характар, навучыла абыходзіцца малым і цаніць тое, што маеш.

Першыя крокі ў спорце я зрабіў у роднай вёсцы. Мы жылі даволі сцігла, лішніх грошай ніколі не было. Але мелася такое моцнае жаданне займацца спортам, што я сам майстраваў турнікі, брусы, просценкія трэнажоры. У школьную спортзалу бег хутчэй за ўсё і выходзіў з яе апошні.

— Каб дамагчыся сур'ёзных вынікаў, несумненна, патрэбная жалезная сіла волі. А што яшчэ трэба для перамогі?

— Усведамленне таго, што калі не даб'ешся мэты, потым усё жыццё будзеш дакараць сябе за гэта. Лічу, калі ёсць магчымасць чымсьці займацца, значыць трэба выкарыстоўваць яе на сто працэнтаў. І ніякіх адгаворак быць не можа. Я многім ахвяраваў дзеля спорту. Укладваў у трэніроўкі ўсе грошы, якія зарабляў. Кожную вольную хвіліну сем дзён на тыдзень праводзіў у зале замест таго, каб адпачываць разам з сябрамі і блізкімі. Вядома, вялікі спорт здароўя не дадае, але для мяне дарогі назад няма.

— На г'едэстале ты чэмпіён. А ці даводзілася прымяняць сілу ў звычайным жыцці?

— Калі жыву ў вёсцы, як і ўсе хлопчыкі, удзельнічаў у «пацанскіх» разборках. Але гэта па маладосці. Апошнія дзесяць гадоў дэманстра-

ваць сілу ў нефармальнай абстаноўцы, на шчасце, не даводзілася. Пры гэтым я не пераношу несправядлівасць і хамства. Бывае, бачу, калі хтосьці паводзіць сябе ў адносінах да іншых не вельмі культурна, тут жа выступаю ў якасці «ўціхамірніка». Аднаго майго выгляду дастаткова, каб канфлікт быў спынены.

— Паўэрліфтынг — даволі небяспечны від спорту. Траўмы непазбежныя?

— Вялікі спорт не для слабакоў: траўмы — неад'емная частка любога прафесійнага спорту. Бясплатны дадатак, калі можна так сказаць. Часта даводзіцца трэніравацца або выступаць, прымаючы болесуцішальныя лекі. Хтосьці скажа, што гэта ненармальна. Але тым і адрозніваецца сапраўдны спартсмен: яму

ПАЎЭРЛІФТЫНГ — сілавы від спорту, сутнасць якога заключаецца ў пераадоленні супраціўлення максімальна цяжкай для спартсмена вагі. Паўэрліфтынг таксама называюць сілавым трохбор'ем. Звязана гэта з тым, што ў якасці спаборніцкіх дысцыплін у яго ўваходзяць тры практыкаванні (прысяданні са штангай на спіне (на верхняй частцы лататак), жым штангі лежачы на гарызантальнай лаўцы і цяга штангі), якія ў суме вызначаюць кваліфікацыю спартсмена. Гэтыя тры практыкаванні ў бодзібілдыву (ці культурызме — працэсе нарошчвання і развіцця мускулатуры) называюць базавымі, паколькі пры іх выкананні ў работу ў большай ці меншай ступені ўключаюцца практычна ўсе мышцы. Гэтыя практыкаванні рэкамендаваныя спартсменам-пачаткоўцам для набору агульнай мышачнай масы і развіцця сілы.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@zviazda.by

Аляксандр Кодзіс (пасярэдзіне).

балюча, але ён усё роўна ідзе на трэніроўку. У многіх маладых атлетаў кар'ера заканчваецца, так і не пачаўшыся з-за слабахарактарнасці, яны не гатовыя пераадолець боль. Нават калі б я быў інвалідам не па зроку, а, напрыклад, калясачнікам, то ўсё роўна не адмовіўся б ад спартыўнай кар'еры.

— Паўэрліфтынг не ўваходзіць у праграму Параалімпійскіх гульняў. Хацелася б калі-небудзь паўдзельнічаць у гэтых спаборніцтвах?

— Паважаю параалімпійцаў і асабіста знаёмы са многімі з іх. Але Параалімпіяда, з аднаго боку, адкрывае перад людзьмі з інваліднасцю новыя магчымасці, а з іншага, наадварот, заганяе ў рамкі. Хачу стаць абсалютным чэмпіёнам сярод усіх спартсменаў, а не толькі ў канкрэтнай катэгорыі.

— У цябе ёсць якія-небудзь захапленні, акрамя спорту?

— Люблю «жалеза» не толькі ў зале, але і падчас адпачынку. Таму экстрэмальнае кіраванне аўтамабілем і матацыклам — мая другая любоў пасля спорту.

— Адночы прыйдзецца завяршыць спартыўную кар'еру. Кім ты сябе бачыш у будучыні?

— Не ўяўляю сваё жыццё без спорту. Магчыма, стану трэнерам і буду выходзіць новыя пакаленні чэмпіёнаў. Або адкрыю сваю трэнажорную залу. Не выключваю, што аднойчы захачу заняцца грамадскай дзейнасцю ці палітыкай, як Шварцэнэгер. Сябры кажуць, у мяне ёсць задаткі для гэтага. Можна быць, мой жыццёвы шлях стане прыкладам для кагосьці, як для мяне стаў прыкладам Арнольд.

Ганна КУРАК.

Нічога немагчымага!

«ЗАЧАПІЦЦА» ЗУБАМІ ЗА... ПАВЕТРА

Яшчэ гамяльчанін
перацягаў імі дзясяткі аўто

Думаецца, для таго каб стаць моцным чалавекам, неабходна штодня хадзіць у трэнажорную залу і гадзінамі цягаць «жалеза»? «Зусім неабавязкова!» — сцвярджае 27-гадовы гамяльчанін Дзмітрый Дударай і з лёгкасцю цягне аўтамабіль пры дапамозе адных толькі... зубоў. Яны сталі «рабочым інструментам» для хлопца выпадкова, а яго шлях да такога экзатычнага занятку быў даволі доўгі. Па адукацыі Дзіма харэограф, скончыў Гомельскі дзяржаўны каледж мастацтваў імя Н. Ф. Скалоўскага. Некалькі гадоў як малады спецыяліст працаваў у школе.

— Тады вельмі не хапала творчасці, уласных выступленняў, бо яны заўсёды былі неад'емнай часткай майго жыцця, — успамінае хлопец. — Якраз у той час я трапіў у цырк, убачыў там нумар гімнаста на рамянях і... больш не мог спакойна жыць! Так моцна мне захацелася і самому аказацца ў паветры.

Засвойваць новы жанр мастацтва Дзіму давалося самастойна: побач проста не было чалавека, які мог бы расказаць і паказаць, што ды як неабходна рабіць. Яго першыя гімнастычныя заняткі на рамянях праходзілі ноччу на турніках у школьным двары.

— Спачатку спробы выканаць нейкія цікавыя элементы выглядалі даволі дзіўна, я ж дагэтуль толькі танцаваў, а тут — гімнастыка, яшчэ і ў паветры. Таму не хацелася, каб нехта бачыў, як я «выкручваюся». Дарэчы, тады са мной здарылася цікавая гіс-

торыя. Падчас чарговай начной трэніроўкі пад'ехаў міліцэйскі патруль: думалі, што я збіраюся павесіцца, — успамінае са смехам Дзіма.

Аднак нягледзячы на тое, што трэніроўкі былі самастойнымі і зусім прафесійнымі, яны далі плён. Праз некаторы час маладога і перспектыўнага гімнаста-самавучку запрасілі на работу ў Кітай. Разам са сваёй дзяўчынай (і па сумяшчальніцтве партнёршай) Дзіма і сёння выступае там у танцавальным шоу з элементамі цырка «Dream of Qingdao».

— Я з тых людзей, для якіх мала навучыцца чамусьці аднаму і прысвяціць гэтаму ўсё жыццё. Мне неабходна развівацца: дасягнуўшы пэўнага поспеху ў нейкай справе, перакладваюся на іншую. Магчыма, таму ўвесь час прадумляю новыя «фішкі» для нашага нумара ў шоу, — разважае Дзіма.

А роўна год таму малады чалавек захапіўся чарговай ідэяй — утрымліваць у паветры сябе і партнёршу, зачаліўшыся за трос толькі зубамі. Захацеў? Зрабіў! Здаецца, для Дзімы Дударова няма нічога немагчымага.

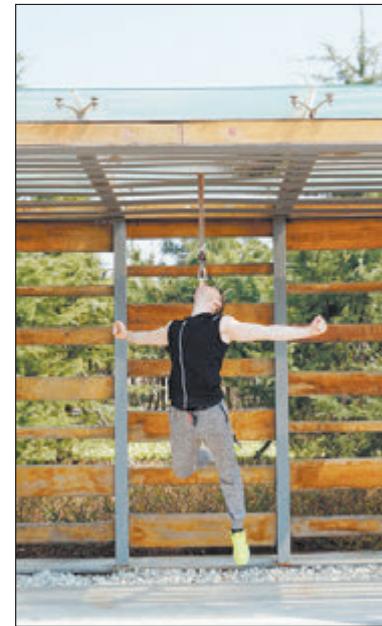
— Збоку выглядае, нібыта я сапраўды трымаюся толькі зубамі, але гэта не зусім так. Уся нагрузка ідзе на сківіцы і мышцы шыі, — раскрывае прафесійны сакрэт артыст. — Для таго каб іх натрэніраваць, мне спатрэбілася каля пяці месяцаў.

Калі сам Дзіма весела распавядае пра свае незвычайныя захапленні, то яго блізкія ўвесь час знаходзяцца ў невялікім шоку ад іх: «Маці неверагодна перажывае. Але больш за ўсё баіцца мая партнёрша, бо яе жыццё знаходзіцца літаральна ў маіх зубах!»

Разам з тым хлопец не хавае: такія моцныя нагрукі на цела дужа небяспечныя. За апошні год артыст двойчы надрываў шыю, з-за гэтага пэўны час не мог устаць з ложка і нават паварушыцца.

Незвычайныя магчымасці ўласнага цела натхнілі Дзіму на стварэнне Youtube-канала, на якім ён здзіўляе глядачоў відэаролікамі сваіх трэніровак.

— Паралельна з рэпетыцыямі

Хто зможа так паўтарыць?

нумара для шоу я «пракачаю» шыю яшчэ адным спосабам. Камусьці можа падацца, што гэта пазамежамі рэальнасці, хтосьці назаве мяне вар'ятам, але я «цягаю зубамі» аўтамабілі, — тлумачыць незвычайнае хобі Дзіма. — Першая машына, якая паддалася мне, важыла «ўсяго» 1,4 тоны.

За апошнія паўгода хлопец перацягаў усе даступныя для яго віды транспарту: дзясяткі «легкавушак», грузавік з прадуктамі і нават школьны аўтобус. Спыняцца на гэтым ён, канешне, не збіраецца. У планах — пабіць сусветны рэкорд па вясенні на канаце, трымаючыся за яго толькі зубамі, і пацягнуць самалёт вагой каля 40 тон.

— Складана знайсці самалёт, які мне дазволіць выкарыстаць. А ў плане выканання я ўпэўнены, што гэта дакладна рэальна. У любым выпадку працэс цалкам кантралюемы, і калі нешта пойдзе не так, я заўсёды змагу спыніцца.

Ганна КУРАК.

P.S. Дзіма Дударай будзе занесены ў Кнігу рэкордаў Гінеса — ужо ёсць афіцыйнае пацвярджэнне. Намінацыя называецца «Максімальны час утрымання цела ў паветры толькі пры дапамозе зубоў».

КАЗАНЬ ПАДЗЯЛІЛАСЯ ДОСВЕДАМ

Глобальны адукацыйны Форум «FISU Volunteer Leaders Academy 2017» прайшоў у Казані. Гэта ўнікальны праект, ініцыяваны спартыўнай валанцёрскай супольнасцю на XIII Форуме Міжнароднай федэрацыі студэнцкага спорту (FISU) у г. Манпелье (Францыя). У сталіцу Татарстана з'ехаліся лідары валанцёрскага руху з 91 краіны, якія з'яўляюцца членамі FISU, у тым ліку з Беларусі.

Праграма форуму ўключала лекцыі, семінары, трэнінгі, круглыя сталы і дыскусіі. У якасці спікераў былі запрошаны прадстаўнікі Міжнароднай федэрацыі студэнцкага спорту, Міжнароднага алімпійскага камітэта, Сусветнага антыдапінгавага агенцтва, выкладчыкі Маскоўскага дзяржаўнага інстытута міжнародных адносін, адукацыйнага цэнтара EF Education First і вядомыя спартсмены.

Беларусь на форуме прадставіла Дар'я Трыгубава, выкладчык Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, якая займаецца валанцёрскай дзейнасцю з 2012 года. Яна ўдзельнічала ўжо ў 15 міжнародных спартыўных мерапрыемствах як цімхост — суправаджальны перакладчык. Сваё выступленне дзяўчына прысвяціла таму, як вопыт суправаджэння спартыўных камандаў спрыяе прафесійнаму і асобаснаму росту, фарміруе лідарскія якасці, дазваляе пазнаёміцца з вялікай колькасцю цікавых людзей.

Набыты ў Казані вопыт можа быць паспяхова выкарыстаны ў Беларусі пры падрыхтоўцы валанцёрцаў да Другіх Еўрапейскіх гульняў 2019 года і чэмпіянату свету па хакеі 2021 года.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

«Цягаць не цяжка. Цяжка знайсці транспарт, які можна выкарыстаць».

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» по поручению Заславского городского исполнительного комитета проводит повторный открытый аукцион по продаже **единого предмета аукциона** в составе:

Право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания зданий и сооружений гостиничного комплекса с кадастровым номером 64150000001000893 площадью 13,1893 га, расположенного по адресу: г. Заславль, ул. Гонолес, 2А. Земельный участок для обслуживания зданий и сооружений гостиничного комплекса будет передан в аренду сроком на 30 лет. Ограничения прав в использовании земельного участка: водоохранная зона Заславского водохранилища (13,1893 га), зона отдыха «Минское море» (13,1893 га).

Не завершенные строительство незаконсервированные капитальные строения, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 64150000001000893 по адресу: г. Заславль, ул. Гонолес, 2А:

водонапорная башня:
здание котельной общ. пл. 433,9 кв. м;
трансформаторная подстанция общ. пл. 12,8 кв. м;
гостиничный комплекс (гостиничный комплекс с подвалом и мансардным этажом) общ. пл. 8 511,3 кв. м;
административное здание (административное здание с подвалом и мансардным этажом, пристройка, терраса, площадка и ограждение) общ. пл. 507,2 кв. м;

здание нежилое №1 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 281,4 кв. м;
здание нежилое №2 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 285,7 кв. м;
здание нежилое №3 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 386,0 кв. м;
здание нежилое №4 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 462,1 кв. м;
здание нежилое №5 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 453,1 кв. м;
здание нежилое №6 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 375,8 кв. м;
здание нежилое №7 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 375,3 кв. м;
здание нежилое №8 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 463,8 кв. м;
здание нежилое №9 (здание нежилое с подвалом) общ. пл. 460,1 кв. м.

Начальная цена единого предмета аукциона – 3 118 774,71 бел. руб. (три миллиона сто восемнадцать тысяч семьсот семьдесят четыре белорусских рубля 71 копейка). (Стоимость снижена на 20%).

Задаток 10% от начальной цены – 311 877,00 бел. руб. (триста одиннадцать тысяч восемьсот семьдесят семь белорусских рублей 00 копеек).

Расходы, связанные с формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, составляют **54,00 бел. руб. (пятьдесят четыре белорусских рубля 00 копеек).**

Продавец – Заславский городской исполнительный комитет, контактный телефон (017) 544-10-08.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение единого предмета аукциона, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, до обращения за государственной регистрацией договора аренды земельного участка и возникновения основания на нем права обременения:

- внести плату за право заключения договора аренды земельного участка;
- возместить Заславскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;

- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре.

После совершения названных действий и представления организатору аукциона и в Заславский городской исполнительный комитет копий платежных документов, но не позднее 2 рабочих дней, между победителем (единственным участником) аукциона и Заславским городским исполнительным комитетом **заключается договор купли-продажи не завершенных строительства объектов.**

В тот же срок Заславский городской исполнительный комитет передает победителю (единственному участнику) аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и выдает экземпляр протокола для заключения договора аренды земельного участка с Заславским городским исполнительным комитетом.

Оплата по договору купли-продажи за не завершенные строительство незаконсервированные капитальные строения производится в течение 30 дней с момента заключения договора купли-продажи.

Условия аукциона в отношении продажи не завершенных строительства незаконсервированных капитальных строений:

победитель (единственный участник) аукциона в течение 2 месяцев с момента заключения договора купли-продажи обязан обеспечить приведение в надлежащее состояние территории (ограждение, уборка мусора, окос травы и др.); строительство осуществляется в соответствии с разработанной проектно-сметной документацией и в пределах установленных нормативных сроков строительства;

победитель (единственный участник) аукциона в течение 30 дней с момента заключения договора купли-продажи обязан заключить инвестиционный договор с Минским областным исполнительным комитетом.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.05.2016 №370.

Аукцион состоится 11.08.2017 г. в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5. Прием документов, консультация по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 320, 324, по 07.08.2017 г. включительно в рабочие дни с 8.30 до 17.00.

Контактные телефоны организатора аукциона: + 375 (17) 205-46-61, +375 (17) 207-71-34.

Задатки перечисляются не позднее 07.08.2017 г. на р/с № BY55BPSB30121082600169330000, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSB2Y2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Для участия в аукционе необходимо:

внести задаток (задатки) не позднее 07.08.2017 г. ;
представить в Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» – организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе;
документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков), с отметкой банка;

подписанное соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, в соответствии с которым победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение единого предмета аукциона в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5%, обязан возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам документации, необходимой для его проведения;

дополнительно представляется:
гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальные предприниматели и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность

АБСОЛЮТБАНК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 июля 2017 г.

Наименование банка: ЗАО «АБСОЛЮТБАНК»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2017	01.01.2017
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	8 405	10 599
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	1 414	3 403
5	Средства в банках	1104	4 264	24 518
6	Ценные бумаги	1105	23 314	19 304
7	Кредиты клиентам	1106	43 934	33 802
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	11	11
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	7 017	6 982
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	2 496	2 698
12	Отложенные налоговые активы	1111	2	2
13	Прочие активы	1112	3 803	4 077
14	ИТОГО активы	11	94 660	105 396
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	-	-
17	Средства банков	1202	1 033	6 092
18	Средства клиентов	1203	28 294	31 895
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	12 068	14 698
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	387	889
23	ВСЕГО обязательства	120	41 782	53 574
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	39 331	39 331
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	805	648
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	2 827	2 839
29	Накопленная прибыль	1215	9 915	9 004
30	ВСЕГО собственный капитал	121	52 878	51 822
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	94 660	105 396

ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 июля 2017 г.

Наименование банка: ЗАО «АБСОЛЮТБАНК»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2017	01.07.2016
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	4 411	7 243
2	Процентные расходы	2012	1 180	2 241
3	Чистые процентные доходы	201	3 231	5 002
4	Комиссионные доходы	2021	485	470
5	Комиссионные расходы	2022	310	211
6	Чистые комиссионные доходы	202	175	259
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	107	(9)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	2 074	2 398
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	215	602
12	Прочие доходы	208	345	122
13	Операционные расходы	209	4 630	5 207
14	Прочие расходы	210	29	101
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1 058	1 862
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	-	439
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1 058	1 423

Руководитель В. И. Вашкевич

Главный бухгалтер О. С. Турбина

Дата подписания: 10 июля 2017 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности
Национального банка Республики Беларусь №9 от 24.06.2015. УНП 100331707

Утерянные представителем Белгосстраха по Любанскому району квитанции «О приеме наличных денежных средств по обязательному страхованию строений, принадлежащих гражданам» формы 1-СуО серии КО в количестве 3 штуки №7158125, №7159881, №7161493 считать недействительными. УНП 100122726

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) проводит открытый аукцион по продаже: по поручению ОАО «Борисовская швейная фабрика» (продавец):

лот №1: здание блока вспомогательных цехов, общ. пл. 1248,9 кв. м, инв. № 610/С-57699, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620850100001002730 площадью 0,3053 га по адресу: Минская область, г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/8.

Начальная цена с НДС (20%) – 97 462,56 бел. руб. Стоимость снижена на 60%. Задаток 10% (9 746,00 бел. руб.).

лот №2: производственный цех, общ. пл. 1462,1 кв. м, инв. №610/С-61785, по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/2-3.

Начальная цена с НДС – 95 968,24 бел. руб. Стоимость снижена на 65%. Задаток 10% (9 596,00 бел. руб.).

лот №3: изолированное помещение общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. №610/С-65612 по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3.

Начальная цена с НДС (20%) – 470 054,40 бел. руб. Стоимость снижена на 20%. Задаток 10% (47 005,00 бел. руб.);

по поручению ОАО «Борисовское предприятие музыкальных инструментов» (продавец):

лот №4: склад готовой продукции, общ. пл. 717,0 кв. м, инв. №610/С-53933, расположен на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001104 площадью 0,0878 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/11.

Начальная цена с НДС – 45 092,16 бел. руб. Стоимость снижена на 55%. Задаток 10% от начальной цены – 4 509,00 бел. руб.

лот №5: здание РМЦ, общ. пл. 1161,2 кв. м, инв. №610/С-53918, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001097 площадью 0,2003 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/18.

Начальная цена с НДС (20%) – 85 719,15 бел. руб. Стоимость снижена на 65%. Задаток 10% от начальной цены – 8 571,00 бел. руб.

лот №6: пристройка к корпусу №1 (изготовление футура), общ. пл. 1535,4 кв. м, инв. №610/С-53920, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов) расположено на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001098 площадью 0,1064 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/23.

Начальная цена с НДС – 61 271,17 бел. руб. Стоимость снижена на 65%. Задаток 10% от начальной цены – 6 127,00 бел. руб.

лот №7: участок обработки чугуновых рам, общ. пл. 507,5 кв. м, инв. №610/С-53931, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов) расположен на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001096

площадью 0,1429 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/22.

Начальная цена с НДС – 16 717,99 бел. руб. Стоимость снижена на 65%. Задаток 10% от начальной цены – 1 671,00 бел. руб.

лот №8: электроцех, цех раскраски фанеры, компрессорная общ. пл. 639,2 кв. м, инв. №610/С-53929, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов) расположено на земельном участке с кадастровым номером 620850100008001095 площадью 0,1457 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/17.

Начальная цена с НДС – 63 587,25 бел. руб. Стоимость снижена на 65%. Задаток 10% от начальной цены – 6 358,00 бел. руб.

лот №9: изолированное помещение (корпус №1) общ. пл. 6 020,4 кв. м, инв. №610/Д-56419, изолированное помещение (корпус №2) общ. пл. 9 599,0 кв. м, инв. №610/Д-56428, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 620850100001002776 по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36/26-1 и 36/27-1; здание трансформаторной подстанции общ. пл. 350,1 кв. м, инв. №610/С-53943, низковольтная станция перекачки сточных вод инв. №610/С-53941, труба дымовая расположенные на земельном участке с кадастровым номером 620850100001002774 площадью 0,1643 га (предоставлен на праве аренды) по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36.

Начальная цена с НДС – 719 485,20 бел. руб. Стоимость снижена на 10%. Задаток 10% от начальной цены – 71 948,00 бел. руб.

лот №10: изолированное помещение (цех шпиротреб) общ. пл. 1 872,6 кв. м, инв. №610/Д-56375, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 620850100001002775 по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. 30 лет ВЛКСМ, 36.

Начальная цена с НДС – 94 284,00 бел. руб. Стоимость снижена на 10%. Задаток 10% от начальной цены – 9 428,00 бел. руб.

Задатки в размере 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляются на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Аукцион состоится 31.07.2017 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.07.2017 до 16.00 по указанному адресу. Предыдущие извещения опубликованы в газете «Звезда» от 15.06.2017. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

на 1 июля 2017 г.

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	291 152	300 456
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	767	643
4	Средства в Национальном банке	1103	649 366	818 964
5	Средства в банках	1104	1 561 399	3 030 172
6	Ценные бумаги	1105	7 192 417	7 334 056
7	Кредиты клиентам	1106	15 971 328	15 722 193
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	133 176	149 084
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	419 844	427 626
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	3 247	781
12	Отложенные налоговые активы	1111	835	835
13	Прочие активы	1112	70 361	66 003
14	ИТОГО активы	11	26 293 892	27 850 813
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	398 023	365 171
17	Средства банков	1202	3 335 543	4 602 157
18	Средства клиентов	1203	16 791 672	17 115 464
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	1 924 176	1 923 281
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	929	929
22	Прочие обязательства	1207	207 722	246 916
23	ВСЕГО обязательства	120	22 658 065	24 253 918
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	2 669 093	2 669 093
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	258 302	227 343
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	193 621	193 698
29	Накопленная прибыль	1215	514 811	506 761
30	ВСЕГО собственный капитал	121	3 635 827	3 596 895
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	26 293 892	27 850 813

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

на 1 июля 2017 года

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	1 146 916	1 505 845
2	Процентные расходы	2012	551 303	953 421
3	Чистые процентные доходы	201	595 613	552 424
4	Комиссионные доходы	2021	148 335	131 579
5	Комиссионные расходы	2022	57 678	55 837
6	Чистые комиссионные доходы	202	90 657	75 742
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	156	287
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	1 795	(436)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	59 362	54 286
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	4 738
11	Чистые отчисления в резервы	207	272 545	338 875
12	Прочие доходы	208	20 965	31 492
13	Операционные расходы	209	347 683	290 791
14	Прочие расходы	210	27 537	27 880
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	120 783	60 987
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	6 496	10 869
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	114 287	50 118

Председатель Правления В. М. Ананич

Главный бухгалтер И. П. Лысоковская

Подробности по телефону 147, на корпоративном сайте www.belarusbank.by и в отделениях «Беларусбанка»

Лицензия на осуществление банковской деятельности №1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

Извещение о проведении открытых аукционов по продаже земельных участков в частную собственность
Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 42-61-62.

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение земельного участка, Размер начальной цены и задатка.

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №220850100001002934, площадью 0,0723 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, г. Браслав, ул. Гагарина, 31Б, для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. **Ограничения:** водоохранная зона рек и водоемов (озеро Дривяты); охранные зоны особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»), электрических сетей напряжением до 1000В и свыше 1000В; придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Нач. цена:** 6 434,70 руб. **Задаток:** 644 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY60AKBB3600312000060000000, ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, УНП 3000594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Браславский райисполком)

Лот №2. Земельный участок с кадастровым №220886009101000121, площадью 0,2499 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Опсовский с/с, д. Купчели, участок №5 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. **Ограничения:** водоохранная зона рек и водоемов (озеро №22); охранные зоны особо охраняемых природных территорий (Национальный парк «Браславские озера»), придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Нач. цена:** 2 000 руб. **Задаток:** 200 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY56AKBB36003120600040000000, ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, УНП 3000594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Опсовский сельсовет)

Лот №3. Земельный участок с кадастровым с кадастровым №220886014001000015, площадью 0,1964 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Опсовский с/с, д.Оболыны, участок №1 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. **Ограничения:** водоохранная зона рек и водоемов (озеро Оболы); придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Нач. цена:** 2 000 руб. **Задаток:** 200 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY56AKBB36003120600040000000, ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, УНП 3000594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Опсовский сельсовет)

Лот №4. Земельный участок с кадастровым с кадастровым №220886014001000014, площадью 0,1963 га по адресу: Витебская обл., Браславский р-н, Опсовский с/с, д. Оболыны, участок №2 для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. **Ограничения:** водоохранная зона рек и водоемов (озеро Оболы); придорожных полос (контролируемых зон) автомобильных дорог. **Нач. цена:** 2 000 руб. **Задаток:** 200 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY56AKBB36003120600040000000, ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК АКBBVY2X, УНП 3000594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Опсовский сельсовет)

Дата, время и место проведения аукциона: 23.08.2017 в 12.00 по адресу: г. Браслав, ул. Советская, 119 в Браславском райисполкоме. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 20.07.2017 г. с 8.30 по 22.08.2017 г. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Условия:** в течение двух месяцев со дня утверждения протокола аукциона обратиться за гос. регистрацией зем. участка, прав, ограничений (обременений) прав на зем. участок в Браславское бюро Полоцкого филиала РУП «Витебское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»; разработать и утвердить в установленном порядке проектно-сметную документацию на строительство объекта в срок, не превышающий 2 года; произвести занятие (освоение) зем. участка не позднее 1 года со дня утверждения проектной документации на строительство жилого дома; до начала строительства снять плодородный слой почвы в местах размещения строений и сооружений и использовать его в соответствии с проектной документацией

Кадастровый номер, площадь, адрес, функциональное назначение зем. участка, размер начальной цены и задатка

Лот №1. Земельный участок с кадастровым №225885911601000046, площадью 0,1498 га по адресу: Витебская обл., Шумилинский р-н, Сиротинский с/с, д. Филиппенки, ул. Дачная, 31А для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. **Ограничения:** инженерные коммуникации и сооружения: водоохранная зона рек и водоемов (оз. Долгое). **Начальная цена:** 465,29 руб. **Размер задатка:** 47 руб. **Реквизиты для внесения задатка:** р/с BY56AKBB3600310850020000000, ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, БИК АКBBVY2X, УНП 300594330, код платежа 04901, получатель платежа: ГУ МФ РБ по Витебской области (Сиротинский сельсовет)

Дата, время и место проведения аукциона: 21.08.2017 г. в 15.00 по адресу: Витебская обл., г. п. Шумилино, ул. Короткина, 10, каб. 226 в Шумилинском райисполкоме. **Срок внесения задатков и приема документов:** с 20.07.2017 г. с 8.30 по 18.08.2017 г. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» с 8.30 до 17.30 в рабочие дни. **Условия:** обратиться за гос. регистрацией права на зем. участок в течение 2-х месяцев со дня утверждения в установленном порядке протокола аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; получить в установленном порядке разрешение на проведение проектно-исследовательских работ и разработать проект на строительство жилого дома в срок, не превышающий 2-х лет; в течение 1-го года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство объекта приступить к занятию зем. участка; осуществить строительство объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией; обратиться в Шумилинский райисполком об изменении видов земель представленного зем. участка по мере изменения фактического состояния и характера использования земель для внесения в установленном порядке в государственный земельный кадастр сведений об изменении видов земель

Аукционы проводятся в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. №462. Для участия в аукционе приглашаются граждане РБ, консолидированные участники (двое и более граждан). Для участия в аукционе граждане РБ подают заявление об участии в аукционе, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка, заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе. При подаче документов на участие в аукционе граждане предъявляют паспорт гражданина РБ, представителю гражданин, уполномоченные лица (представители) – документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные в установленном законодательством порядке. **Условия аукциона:** в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо после признания аукциона несостоявшимся: внести плату за зем. участок и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и предоставлением документации, необходимой для его проведения. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории устанавливаются проектной документацией. Назначение зем. участков в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: зем. участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по гос. регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Аукцион состоит из не менее 2-х участников. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Всем участникам предоставляется право ознакомления с земельно-кадастровой документацией, а также возможность осмотра на местности зем. участка. Конт.тел.: (0212)42-61-62, (029)510-07-63; e-mail: ycm74@mail.ru; www.market.by.

Извещение о проведении 22 августа 2017 года повторных торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белагропромбанк»

Сведения о продаваемом имуществе

Номер предмета торгов	Информация о предмете торгов	Начальная цена, руб. с НДС	Размер задатка, руб. с НДС
1	Капитальное строение, здание гаража, инв. №323/С-20067, площадь 65,5 кв. м по адресу: Гомельская обл., Кормянский р-н, г. п. Корма, ул. Илющенко, 3/1. Земельный участок, кадастровый №322555100001001635, площадью 0,1587 га; назначение участка – земельный участок для обслуживания гаражей	9 600,00	960,00
2	Автомобиль GAZ-2752 («ДИСА»-29521), инв. №2452, рег. знак ЕС5710, год выпуска 2003. Место нахождения: г. Гомель, ул. Интернациональная, 30. Кузов №7520030041001, ХТН27520030059599	1100,00	110,00
3	Автомобиль УАЗ-31519-035 CA0,4 (Hunter «Защита-107078» CA-04), инв. №9288, рег.знак 4833 EM-3, год выпуска 2006. Место нахождения: г. Рогачев, ул. Советская, 82. Кузов №Y3931519060022045, ХТТ31519560525538	1800,00	180,00
4	Автомобиль ГАЗ-3302 (грузовой бортовой тентовый), инв. №3246, рег. знак А1 1967-3, год выпуска 2008. Место нахождения: Гомельская обл., г. Гомель. Кузов №33020080536053, Х9633020082332629	2560,00	256,00
5	Автомобиль ВА3-21120 (легковой хэтчбек), инв.№4074, рег. знак 5311 ВТ-3, год выпуска 2002. Место нахождения: Гомельская обл., г. Гомель. Кузов №ХТА21120020112825	1110,00	111,00

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона по продаже в частную собственность гражданам Республики Беларусь земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

Организатор аукциона — Ивенецкий сельский исполнительный комитет Воложинского района Минской области

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации (бел. руб.)
1	х. Рубеж, 6, кадастровый номер 622084318601000015	0,1557 га	Подъездные пути, рядом лес, ЛЭП, река Волма	1654	331	1308,96

Задаток перечисляется на р/счет №BY34AK-BB36006140305010000000 в ГУ МФ РБ по Минской области ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код АКBBVY2X, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации и объявления в газету.

Аукцион состоится 24 августа 2017 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 21.08.2017 г. до 17.00 по адресу: Воложинский район, г. п. Ивенец, пл. Свободы, 2, контактные телефоны: (8 01772) 53 388, 51 843.

«Утерянный представительство Белгосстраха по Первомайскому району г. Минска бланк квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КС №5066681 считать недействительным». 200-06-58

УНП 100428726

Закрытое акционерное общество «Акционерный банк реконверсии и развития»

220034, г. Минск, ул. Красноезвездная, 18

www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

на 1 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	01.07.2017	01.01.2017
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	4 223	5 193
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	6 686	4 646
5	Средства в банках	1104	3 044	10 746
6	Ценные бумаги	1105	51 245	72 987
7	Кредиты клиентам	1106	63 394	57 333
8	Производные финансовые активы	1107	13	7
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	28 194	27 206
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	502	98
12	Отложенные налоговые активы	1111	12	12
13	Прочие активы	1112	2 938	2 615
14	ИТОГО активы	11	160 251	180 843
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	-	-
17	Средства банков	1202	2 031	12 076
18	Средства клиентов	1203	115 780	124 833
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	-	3 125
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	744	908
23	ВСЕГО обязательства	120	118 555	140 942
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	20 429	20 429
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	1 174	981
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	6 959	6 835
29	Накопленная прибыль	1215	13 134	11 656
30	ВСЕГО собственный капитал	121	41 696	39 901
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	160 251	180 843

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

на 1 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	01.07.2017	01.07.2016
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	8 158	10 801
2	Процентные расходы	2012	4 047	7 226
3	Чистые процентные доходы	201	4 111	3 575
4	Комиссионные доходы	2021	1 603	1 472
5	Комиссионные расходы	2022	409	320
6	Чистые комиссионные доходы	202	1 194	1 152
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(390)	(19)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	974	1 734
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	174	(68)
11	Чистые отчисления в резервы	207	363	

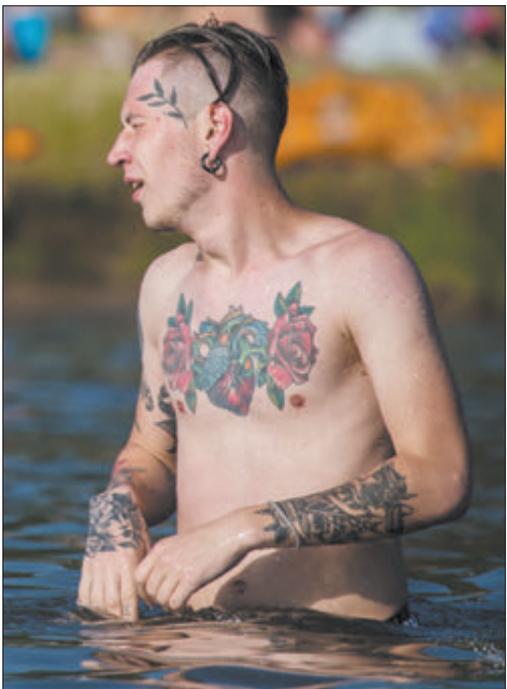
SEX=БАЛЯСЫ

НА МОВЕ
АБЛІЧЧА

...Нягледзячы на даволі-такі халаднаватае надвор'е (а сёлета нехта іншае заспеў?), ён стаяў на пешаходным пераходзе на супраць мяне на другім баку вуліцы ў чаканні зялёнага святла святлафора (а хацелася сказаць, што ў спадзяванні дачакацца сапраўднага лета) басанож. У шатландскім кілце з абавязковай сумачкай на поясе. Рукі і ногі маладога чалавека былі ўсе ў татуіроўках. На твары — пірсінг. Мочка аднаго вуха была расцягнута тунэлем памерам з добры сподачак. У другім вуху тунэль быў больш сціплы. Там жа, у вухах, тырчэлі навушнікі. На галаве... Ну, такі адмысловы «хаер», валасы, вядома, пафарбаваныя. Хлопец глядзеў у экран гаджэта і не звяртаў ні на кога ўвагі.

А ўсе пешаходы навокал — хто з усмешкай, хто са здзіўленнем — толькі яго аднаго і разглядалі. Выглядаў ён сапраўды досыць экзатычна. («Добра там, дзе мяне няма. Калі не верыце, магу прыйсці!») Ужо і святлафор мала каго цікавіў, калі загарэлася зялёнае святло, толькі тады мінакі нібы крыху ачомаліся. («Пяшчотны пацалунак ззаду ў шыю. Вельмі кранальны і інтымны момант. Не разумою, чаму людзі ў метро так з-за гэтага псіхуюць».) Малады чалавек, усё так жа не адрываючы вачэй ад экрана тэлефона, ступіў на праезную частку. Было зразумела, што яго абсалютна не цікавіць меркаванне навакольных, з іншага боку, ён цудоўна ўсведамляў, якой увагай карыстаецца. («Не такая страшная бяда, як праз прызму свайго ўспрымання з надрывам і безвыходнасцю праз мастацтва яе падносіць творчы чалавек».)

Шчыра скажу, нягледзячы на свой знешні выгляд, хлопец выклікаў у мяне сімпатыю. Усё гэта «буйства фарбаў» яму, як не дзіўна, пасавала. (Памятаеце з мультыка? «Ногі... Крылы... Галоўнае — хвост!») Адзінае, засталася пытанні... Кожны з нас імкнецца данесці да навакольных нейкую інфармацыю не толькі вербальным шляхам і не абавязкова заўсёды ўсвядомлена. Мова цела, жэстаў, знешнасці таксама часам могуць даць сёе-тое для роздуму. Інакш не бывае. (Памятаеце, як гаварылі героі мультфільма «Следства вядуць Калабікі»? «— Або нешта здарылася, або адно з двух».) Я не такі вялікі знаўца маладзёжных субкультур, але было відавочна, што побач са мной прайшло не проста кароткае «пасланне» навакольным, а як мінімум усе тэмы «Вайны і міру».

Фота Ніжэе БУЖАЧ.

«— Я ўчора ледзьве з жонкай не развёўся. — А чаму «ледзьве»? — Мы пасварыліся, яна сказала, што сыходзіць ад мяне, але перад выхадам так доўга наносіла макіяж, што забылася, куды збіралася».)

Канешне, менавіта яны, жанчыны, першыя ў справе такіх адмысловых «пасланняў» навакольным і найперш мужчынам. Не перастаюць здзіўляць з году ў год. Памятаеце, яшчэ зусім нядаўна ў дзяўчат былі ў модзе пафарбаваныя ў яркі колер падпахі? Кіслотны колер па задуме павінен быў гарманіраваць з валасамі і дапаўняць вобраз. Як вам? («Нішто так не дэмаралізуе праціўніка, як шатландскія парашутысты».) Забудзьцеся, гэта ўчарашні дзень! Новы модны вулічны (не на подыуме) трэнд — выпіраючыя пад празрыстым адзеннем саскі. Простае павелічэнне грудзей — гэта ўжо не цікава! Амерыканскія пластычныя хірургі цяпер працуюць, як на канвеер, робячы саскі больш выпуклымі, выкарыстоўваючы татуаж, асвятляючы ці, наадварот, зацямяючы іх. («Аднойчы ў цырульні ты не пасаромеешся дастаць руку з-пад накідкі, каб пачасаць нос. Усё, дзяцінства скончылася ў гэты момант».) Ну, з гэтай модой я яшчэ пагаджуся. Хоць пры такім леце калі тое вока адпачне? («— Чаму зноў губы абветраныя? — Надвор'е і дзяўчаты. — Гэта як? — Дзяўчаты так апранаюцца, што, праходзячы міма, аблізваешся. А на вуліцы вецер...»)

Хоць нядаўна ў Вялікабрытаніі звольнілі барменшу, якая прайшла на работу без бюстгалтэра. Кіраўніцтва ўстанова прапанавала дзяўчыне вярнуць на сцябе гэты прадмет гардэробу, але барменша адмовілася і страціла працу. Яна сказала, што адчула сябе прыніжанай і пераканалася ў...непрафесіяналізме сваіх ужо колішніх калегаў. («Больш ведаеш — мацней помсціш».) Вось і зразумей іх, гэтых замежнікаў-мужчын. Дзяўчаты ў масы прыгажосць прасоўваюць, ды што там — новы модны трэнд, а тыя... («Жыццё — гэта адзін суцэльны парадокс. Не верыце? Вось вам просты прыклад. Упакоўка для піцы квадратная, сама піца — круглая, а ядучы яе, наразаючы на трохвугольнікі...»)

Калі з жаночымі выпукласцямі ўсё адносна бяскрыўдна, дык наступная навіна моцна здзівіла. Вы ведалі, што апошні піск пластычнай хірургіі — не павялічэнне, а... ушыванне вуснаў? («Калі ранкам чысціла зубы, і ракавіну ўпаў таракан... З аднаго боку я разумела, што ён упаў са столі, але ў той жа час з'явілася нейкае адчуванне, што ў галаве ім ужо цеснавата...») У модзе аперацыя, якая дазваляе стварыць пачуццёвы выгіб і падкрэсліць так званы «лук Купідона». Верхняя губа пасля такой хірургічнай маніпуляцыі набывае акрэсленую форму літары «М» — вельмі папулярную ў Японіі і азіяцкіх краінах. («— Пачалуй мяне ў знак прымірэння. — А дзе ён у цябе?») Але ўшыванне — дастаткова хваравітая і «крывавая» аперацыя. («— Чаму ты не застаўся ў яе начаваць? — У яе прозвішча Багамол...») Вось і хочацца спытаць: ці варта яно таго? Суцяшае толькі тое, што новы трэнд з-за дарагоўлі аперацыі наўрад ці стане масавым. Тое і добра. («Усім прынцэс падавай. А я Папялушку хачу!»)

Кастусь ХАЦЕЛАЎ-ЗМАГЕЛАЎ.

«У дзявочым калектыве
заўсёды ёсць канкурэнцыя»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Калі даведаліся пра тое, што прайшлі адбор, якія былі эмоцыі?

Марына: — У мяне быў ступар! Спачатку не паверыла. Была ў радасным шоку і мая мама. Памятаю, як пачалі пісаць і тэлефановаць з віншаваннямі знаёмыя і сябры.

Тая: — Я ўбачыла ролік у сацыяльнай сетцы, дзе Аляксандр аб'яўляў імёны дзяўчат, якія прайшлі адбор. Скакала па кватэры ад шчасця, калі пачула сваё прозвішча. Дома ў той момант былі сваякроў і кот. Яны ж і падзялілі са мной гэты радасны момант (усміхаецца).

Калі ж даведаліся сябры, спачатку трохі дзівіліся, а потым віншавалі і прасілі ўзяць для іх аўтограф у Аляксандра.

— Ці пазнаюць на вуліцы?

Дана: — На вуліцах, на жаль, пакуль яшчэ не пазнаюць. Але я думаю, усё яшчэ наперадзе.

Марына: — А вось у мяне бывала некалькі разоў: бачылі дзесьці і пачыналі крычаць: «Мілка!» Гэта, канешне, прыемна.

Тая: — Вось было зусім нядаўна: я прайшла на канцэрт гурта «NAVIBAND» у Гомелі, і перад уваходам у залу да мяне падышла наша фанатка з просьбай пакінуць аўтограф і працягнула білет на канцэрт. Канешне ж, білет я псаваць не стала, а замест гэтага прапанавала зрабіць сумеснае фота.

— Ці прыйшлося змяняць свой стыль, калі трапілі ў гурт?

Тая: — Прычоску і колер валасоў мне не мянялі, бо Аляксандр Рыбак адразу ведаў, які тып дзяўчат яму патрэбны: славянкі са светлымі вачыма і русымі валасамі. Так што я «ўпісалася».

Тая: — На шчасце, не. Аднак падчас падрыхтоўкі да «Еўрафэсту» кожны дзень у нас былі інтэрв'ю і здымкі. Шчыра кажучы, прывыкнуць да штодзённай парадна-выхадной вопраткі і «бавой афарбоўкі» атрымалася не адразу.

— Хто распрацоўвае вам стыль, стварае ўборы для выступленняў?

Тая: — Нашы сцэнічныя касцюмы — справа рук дызайнера Наталлі Ляхавец. Пры стварэнні вобразаў улічваецца наша меркаванне, а таксама асаблівасці фігуры кожнай. Так, захоўваюцца агульная ідэя і стыль, але касцюмы атрымліваюцца розныя, падкрэсліваюцца наша індывідуальнасць.

— Вы — дзявочы калектыў. Ці ёсць сярод вас канкурэнцыя? Альбо вы сяброўкі?

Марына: — Уяўляеце: мы ні разу за тры гады сур'ёзна не пасварыліся! Вядома, бываюць маленькія спрэчкі, але гэта некрытычна.

Тая: — Здаровае канкурэнцыя — рухавік прагрэсу. Так, бывала ўсялякае: сварыліся, мірыліся... Але самае галоўнае, што мы пры гэтым захоўваем павагу і любоў адна да адной. Таму любая спрэчка заканчваецца цёплымі абдымкамі і ўзаемнымі выбачэннямі.

— Ці цяжка працаваць з Аляксандрам Рыбаком?

Тая: — Ён патрабавальны. У той жа час гэта сябе цалкам апраўдвае. Аляксандр ніколі не патрабаваў ад нас немагчымага, а толькі працаві-

тасці, даверу, шчырасці ў выкананні і поўнай аддачы на рэпетыцыях і выступленнях.

Дана: — Калі ёсць пэўная мэта, то да яе мы павінны прыйсці любымі шляхамі: складана гэта ці не, ужо не важна.

«Уяўляеце: мы ні разу за тры гады сур'ёзна не пасварыліся! Вядома, бываюць маленькія спрэчкі, але гэта некрытычна».

Марына: — Часам ён не можа выказаць сваю думку па-руску, але мы ўсё роўна яго разумеем.

— На якіх мовах выконваеце песні? Па-нарвежску яшчэ не спяваеце?

Тая: — Мы спяваем на беларускай, рускай і англійскай мовах. Што тычыцца нарвежскай — выдатная ідэя. Самы час «закінуць вуду» і прапановаць Аляксандру напісаць для нас новую песню.

— Куды ездзіце на гастролі? Дзе падабаецца больш за ўсё?

Марына: — Мы былі ў розных гарадах Беларусі, але самым яркім і запамінальным для мяне стаў Віцебск. Там мы ўдзельнічалі ў «Славянскім базары».

Тая: — А мне больш за ўсё падабаецца выступаць у родным Гомелі. Таму што дома і сцены дапамагаюць.

— Ці ёсць нейкі сакрэт: як заставацца прыгожай, свежай і бадзёрай, калі прыходзіцца рана ўставаць на гастролі і класіцца спаць позна з-за канцэрта?

Марына: — Займацца спортам, не забываць есці і быць спакойнай — для мяне гэта галоўнае, каб быць у добрым настроі.

Тая: — Не піць шмат вады на ноч, мець добры крем для зняцця сінякоў пад вачыма.

Тая: — Мне дапамагаюць моцная кава і кантрасны душ. Ёсць яшчэ мноства карысных і эфектыўных працэдур, але на іх, як правіла, у шчыльным графіку часу не застаецца.

Дана: — А я лічу, што калі займаешся любімай справай, аддаешся ўвесь гледачам і табе рады, то

адчуванне бадзёрасці застаецца само сабой.

— Ці будзеце яшчэ ўдзельнічаць у нацыянальным адборы на «Еўрабачанне»?

Тая: — Чаму б і не. Жаданне і сілы ёсць, засталася самае малое — напісаць хіт.

— Вы жывяце ў розных гарадах Беларусі. Ці складана працаваць адна з адной на адлегласці?

Тая: — Складана, але магчыма. Было б жаданне. Часта даводзіцца паўтараць песні ў аўтобусе па дарозе на канцэрт.

— Ці карыстаецеся беларускай мовай у жыцці або толькі на сцэне, у песнях?

Тая: — Карыстаюся, асабліва за мяжой, калі даю інтэрв'ю. Дарэчы, я вучылася ў беларускамоўнай школе ў Ракаве, і мая сям'я таксама размаўляе па-беларуску.

«Аляксандр ніколі не патрабаваў ад нас немагчымага, а толькі працавітасці, даверу, шчырасці ў выкананні і поўнай аддачы на рэпетыцыях і выступленнях».

Тая: — Я пішу песні на беларускай мове, на ёй жа кантактаваць з публікай са сцэны, але ў побыце пакуль што размаўляю па-руску.

— Ці будучы яшчэ ў хуткім часе новыя песні і кліпы?

Тая: — Так, будучы. Але няхай гэта стане сюрпрызам, адкрываць карты раней часу не хочацца.

— Як удаецца сумяшчаць сцэну і асабістае жыццё?

Марына: — У гэтай справе патрэбны чалавек, які паважліва і з разуменнем ставіцца да тваёй прафесіі. Але мае сэрца зараз свабоднае.

Тая: — Муж мяне з хаты не гоніць (смяецца). Быць прыкладнай жонкай, сустракаць яго пасля работы баршчом, хлебам-соллю графік не дазваляе. Але чым менш мы праводзім часу разам, тым больш цэннім хвіліны, калі мы побач.

Ганна БАГІНО. bahino@vziazda.by

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар

СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела

Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@vziazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008.

Нумар падпісаны ў 19.30 19.07.2017 г.

Совместное белорусско-российское ОАО «Белгазпромбанк»

220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2.
Телефон для справок: 120

Данная отчетность опубликована на сайте ОАО «Белгазпромбанк» www.belgazprombank.by в разделе «Финансовые показатели»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		77 473	75 412
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		590	505
4	Средства в Национальном банке	1103		264 238	65 151
5	Средства в банках	1104		176 386	144 690
6	Ценные бумаги	1105		1 164 154	988 891
7	Кредиты клиентам	1106		1 979 818	1 662 626
8	Производные финансовые активы	1107		77	8
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		545	539
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		168 783	171 752
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110		12 234	9 497
12	Отложенные налоговые активы	1111		-	-
13	Прочие активы	1112		40 141	33 648
14	ИТОГО активы	11		3 884 439	3 152 719
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
16	Средства Национального банка	1201		-	40
17	Средства банков	1202		699 189	789 322
18	Средства клиентов	1203		2 684 466	1 821 842
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204		68 141	70 647
20	Производные финансовые обязательства	1205		189	534
21	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
22	Прочие обязательства	1207		12 266	19 036
23	ВСЕГО обязательства	120		3 464 251	2 701 421
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
25	Уставный фонд	1211		189 357	189 357
26	Эмиссионный доход	1212		-	-
27	Резервный фонд	1213		46 300	40 872
28	Фонды переоценки статей баланса	1214		31 495	30 752
29	Накопленная прибыль	1215		153 036	190 317
30	ВСЕГО собственный капитал	121		420 188	451 298
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		3 884 439	3 152 719

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 июля 2017 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	Пункт примечаний	2017 год	2016 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		147 569	182 193
2	Процентные расходы	2012		66 491	94 456
3	Чистые процентные доходы	201		81 078	87 737
4	Комиссионные доходы	2021		27 173	23 710
5	Комиссионные расходы	2022		5 697	5 850
6	Чистые комиссионные доходы	202		21 476	17 860
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		(664)	248
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(50)	975
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		21 654	27 115
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		395	80
11	Чистые отчисления в резервы	207		24 373	37 568
12	Прочие доходы	208		4 220	3 099
13	Операционные расходы	209		76 448	48 837
14	Прочие расходы	210		3 566	3 407
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		23 722	47 302
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		1 482	3 750
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		22 240	43 552

Заместитель председателя правления А. П. Ильясюк
Главный бухгалтер И. О. Потапова
Дата подписания: 5 июля 2017 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности №8 выдана Национальным банком Республики Беларусь 24.05.2013. УНП 100429079

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению филиала «Автомобильный парк №18» ОАО «Миноблвавтотранс» (продавец), проводит открытый аукцион по продаже **станции обезжелезивания инв. №612/С-6617, общ. пл. 250,0 кв. м, расположенной на земельном участке площадью 0,8410 га с кадастровым номером 64130000004001329 (право постоянного пользования) по адресу: г. Жодино, ул. Труда, 3.**

Начальная цена с НДС (20%) – 48 560,00 бел. руб. Задаток 10% от начальной цены (4 856,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК ВПСВВУ2Х, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится 29.08.2017 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 28.08.2017 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона					
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703				
Продавец	ОАО «БПС-Сбербанк»; г. Минск, бульвар им. Мулявина, 6				
Предмет аукциона					
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес	
Лот №1					
Здание расчетно-кассового центра №4	Здание специализированное финансового назначения	215 кв. м	612/С-3837	Минская обл., г. Жодино, пр-т Франциска Скорины, д. 5а	
Сведения о земельном участке:	Земельный участок, 1/2 долей от общ. пл. 0,0921, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания существующего административного здания				
Начальная цена с НДС 20%	184 829,04 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №2					
Нежилые помещения в здании корпуса №1	Торговое помещение	287 кв. м	500/D-680955	г. Минск, ул. Гикало, 1-5	
Лот №2 обременен договором аренды. Подробная информация у организатора аукциона					
Начальная цена с НДС 20%	1 467 934,92 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №3					
Гараж	Здание специализированное автомобильного транспорта	17,2 кв. м	410/С-21747	Гродненская обл., Волковысский р-н, г. Волковыск, ул. Боричевского, 5А/19, блок 5	
Составные части и принадлежности Погреб, смотровая яма					
Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,0021, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения автостоянок и гаражей				
Начальная цена с НДС 20%	7 649,64 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №4					
Помещение финансового назначения	Помещение финансового назначения	257,7 кв. м	420/D-116303	Гродненская обл., Лидский р-н, г. Лида, ул. Варшавская, д. 43	
Начальная цена с НДС 20%	215 013,96 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №5					
Квартира №3	Квартира	77,1 кв. м	350/D-207073	Гомельская обл., г. Гомель, ул. Головацкого, 128-3	
Количество комнат – 4; подъезд – 1; этаж – 1					
Начальная цена без НДС	56 887,20 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №6					
Встроенное помещение	Помещение финансового назначения	214 кв. м	330/D-8955	Гомельская обл., Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. В. Хоружей, д. 11	
Начальная цена с НДС 20%	166 015,44 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Лот №7					
Расчетно-кассовый центр	Здание административно-хозяйственное	287 кв. м	342/С-10612	Гомельская обл., Светлогорский р-н, рп Сосновый Бор, ул. Железнодорожная, д. 5а	
Сведения о земельном участке	Земельный участок, общ. пл. 0,0326 кв. м, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания расчетно-кассового центра				
Лот №7 частично обременен договором аренды. Подробная информация у организатора аукциона					
Начальная цена с НДС 20%	117 844,20 белорусских рублей (снижена на 10%)				
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – BY76BLBB30120191021390001004; в евро (EUR) – BY33BLBB30120191021390001002; в российских рублях (RUB) – BY22BLBB30120191021390001006 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBVU2Х, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»					
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона				
Условия оплаты предмета аукциона					
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи					
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by					
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия					
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» в номере от 09.06.2017 г.					
Дата и время проведения аукциона	10.08.2017 г. в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Дата и время окончания приема документов	08.08.2017 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»				
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by				

«Франсабанк» Открытое акционерное общество
Республика Беларусь, г. Минск, пр-т Независимости, 95А
тел. (017) 389 36 36, факс (017) 389 36 37
office@fransabank.by www.fransabank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 июля 2017 г.

Наименование банка: «ФРАНСАБАНК» ОАО (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2017	01.01.2017
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	8 544	8 138
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	9	9
4	Средства в Национальном банке	1103	1 639	2 445
5	Средства в банках	1104	4 538	1 661
6	Ценные бумаги	1105	33 316	42 194
7	Кредиты клиентам	1106	56 202	51 115
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	19 411	19 304
11	Имущество, предназначенное для продажи	1110	-	-
12	Отложенные налоговые активы	1111	-	-
13	Прочие активы	1112	802	750
14	ИТОГО активы	11	124 461	125 616
15	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
16	Средства Национального банка	1201	-	-
17	Средства банков	1202	34 610	38 897
18	Средства клиентов	1203	46 615	42 821
19	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	-	-
20	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
21	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
22	Прочие обязательства	1207	434	418
23	ВСЕГО обязательства	120	81 659	82 136
24	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
25	Уставный фонд	1211	16 042	16 042
26	Эмиссионный доход	1212	-	-
27	Резервный фонд	1213	1 537	1 110
28	Фонды переоценки статей баланса	1214	13 880	13 899
29	Накопленная прибыль	1215	11 343	12 429
30	ВСЕГО собственный капитал	121	42 802	43 480
31	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	124 461	125 616

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 июля 2017 г.

Наименование банка: «ФРАНСАБАНК» ОАО (в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2017	01.07.2016
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	5 585	7 252
2	Процентные расходы	2012	1 612	2 377
3	Чистые процентные доходы	201	3 973	4 875
4	Комиссионные доходы	2021	1 146	998
5	Комиссионные расходы	2022	188	151
6	Чистые комиссионные доходы	202	958	847
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(10)	(3)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	1 570	2 147
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	(348)	1 189
12	Прочие доходы	208	73	193
13	Операционные расходы	209	4 570	4 227
14	Прочие расходы	210	142	165
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	2 200	2 478
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	336	290
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1 864	2 188

И.о. Председателя Правления Д. И. Омеляничук
Главный бухгалтер Л. Б. Паденова
Дата подписания: 17 июля 2017 г.
УНП 100755021

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению Логойского районного потребительского общества (продавец), проводит открытый аукцион по продаже следующих объектов недвижимого имущества:

Лот №1: здание магазина №29, общей площадью 75,1 кв. м, инв. №601/С-13027, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623280802101000022, площадью 0,0466 га (предоставлен на праве постоянного пользования), по адресу: Минская область, Логойский район, Гайненский с/с, д. Громницы.

Начальная цена с НДС (20%) – 3 480,00 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 348,00 бел. руб.).

Лот №2: здание магазина №42 «Сувениры», общей площадью 289,3 кв. м, инв. №601/С-13149, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623280804601000025, площадью 0,0698 га (предоставлен на праве постоянного пользования), по адресу: Минская область, Логойский район, Гайненский с/с, МЗ, 53 км, 1.

Начальная цена с НДС (20%) – 17 880,00 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 1 788,00 бел. руб.).

Лот №3: здание заготовительного магазина, общей площадью 77,3 кв. м, инв. №601/С-13295, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623280801601000146, площадью 0,0245 га (предоставлен на праве постоянного пользования), по адресу: Минская область, Логойский район, Гайненский с/с, аг. Гайна.

Начальная цена с НДС (20%) – 5 880,00 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 588,00 бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с №BY55BPSB301210826001

ЯК ГАЗЕТА СВАЦЦЫЙ БЫЛА

ЗВЯЗДА
Падарожжа
100-годдзе

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Як толькі з'явілася магчымасць, завітаў у гімназію. З першых вуснаў даведаўся, што чытанка, над якой працавала Чарняўская, не адзіны яе занятак па выхаванні дзяцей у нацыянальным духу. Вось-вось павінен быў выйсці з друку яе зборнік «Дзяціныя гульні». Леаніла была чалавекам эрудзіраваным, па-сапраўднаму ўлюбёным у літаратуру — гэта і прывабіла Максіма Іванавіча. А калі тая прызналася, што чытала яго кнігу «Рунь», той, пэўна, скажаў ад шчасця.

Дый і самую настаўніцу талент не абышоў: пісала абразкі, апаваданні. Родам Леаніла была з вёскі Таргуны, што на Віцебшчыне (сёння гэта Докшыцкі раён), гадавалася ў сялянскай сям'і. Паколькі сям'я была немалая (падрастала шасцёра дзяцей), ледзьве зводзілі канцы з канцамі, таму часта пераязджалі з месца на месца. Аднак, хоць і цяжка жылося, бацька дбаў, каб дзеці атрымалі адукацыю. Дый сам умеў чытаць і пісаць.

Асабліва дапытлівай і стараннай была Леаніла. Да ўсяго яна мела добрую памяць, многае схоплівала на хаду. Не выпадкова, калі ў 1902 годзе паступала ў першы клас Віленскага Марыінскага вышэйшага жаночага вучылішча, па ўсіх прадметах атрымлівала «выдатна». Асабліва запомніліся ёй урокі літаратуры. У старшых класах іх веў Фядот Кудрынскі, які ў свой час быў

настаўнікам Якуба Коласа. Фядот Андрэвіч вельмі ганарыўся сваім былым вучнем. Расказваў навучэнцам, што сустракаўся з ім, калі той у 1907 годзе працаваў у рэдакцыі газеты «Наша ніва». Паведаміў, што неўзабаве выйдзе першы пазычны зборнік Якуба Коласа «Песні-жальбы». Даведаўшыся пра гэта, Леаніла ўзрадавалася: можна будзе прыдбаць яшчэ адну цікавую кнігу.

Па размеркаванні дзяўчына прыехала ў вёску Залессе, што на Вілейшчыне. Вучыла не толькі дзяцей. Хутка знайшла параўменне і з дарослымі. Вяскоўцам адразу спадабалася маладая настаўніца, якая была адкрытай, бачыла ў іх роўных сабе. Па вечарах, у вольны ад работы час разам спявалі народныя песні, ладзілі карагоды. Пра вечарыны, якія арганізаваліся новай настаўніцай, неўзабаве даведаліся ў навакольных вёсках. Асобна займалася Чарняўская з сялянскімі дзяўчатамі. Для іх яна стварыла нешта накшталт гуртка. Вучыла вязаць, шыць, давала парады па вядзенні хатняй гаспадаркі, расказвала пра падзеі, што адбываюцца ў краіне. Тым жа, хто ўмеў хоць крыху чытаць, давала кнігі.

Максім Гарэцкі як толькі убачыў Леанілу, зразумеў, што яна акурат тая дзяўчына, якая яму патрэбна. Шмат агульнага было ў іхніх поглядах на жыццё, літаратуру. Абодва апантанія ідэяй нацыянальнага адраджэння. А яшчэ...

Гэтае «яшчэ» заўважыў і Гаўрыла Гарэцкі, які пабачыў братаву жонку ў першы год пасля яе шлюбу з Максімам. У 1983 годзе ва ўспамінах пра Чарняўскую «Жанчына вялікага сэрца і мужнасці» ён успамінаў: «Была яна вельмі прыго-

Леаніла ЧАРНЯЎСКАЯ з дзецьмі Галінай і Леанідам.

жая, з вялікімі сінімі-сінімі вачыма, якія свяціліся розумам, добрамыслівасцю, прыхільнасцю, дабрывенню, спагадаю. Голас быў глыбокі, грудны, меладычны. Постаць зграбная, стройная. Каса пышная. Рухі павольныя, плаўныя. Беларуская мова чыстая, напеўная. Леаніла Чарняўская была выключна ласкавая, уважлівая, далікатная».

Максіму Гарэцкаму была даспадобы і яе сарамлівасць. Не любіў людзей самаўпэўненых. Дый сабе нічога падобнага не дазваляў. А тут сама даверлівасць, адкрытасць. Часам спрачаліся па літаратурных справах, але адно на аднаго не крыўдавалі. Ведалі: у спрэчцы нараджаецца ісціна.

Пісьменнік наведваўся да Леанілы рэгулярна. Балазе, ад Базыльянскіх муроў, дзе пасяліўся ён у Вільні, да Вастрабрамскай вуліцы не так і далёка. Тут і знаходзіўся будынак першай Беларускай гімназіі. Да яго

прымыкаў дом, у якім жыла яна, ягонае каханне і надзея. У гэтым ён ужо ніколі не сумняваўся.

Паступова ўсё больш пераконваўся, што не адны асветніцкія і літаратурныя турботы цягнуць яго на Вастрабрамскую вуліцу. І зусім не яны прымушаюць яго затрымацца ва ўтульным пакойчыку да позняй ночы. Прышло каханне, і менавіта яно надавала віхурным дням надзею на лепшае, спадзяванне на шчасце.

Як жа ўзрадавалася Леаніла, калі аднойчы — лета яшчэ толькі ўбіралася ў свае правы — ён з'явіўся на парозе з вялікім букетам руж. Хоць не, радасць прыйшла крыху пазней. Спачатку ж, убачыўшы Максіма ў дзвярах, дзяўчына ледзь не страціла прытомнасць. На вуліцы страляніна — ніколі, здаецца, такой не было. Кулі так пасвітваюць, што ажно ў пакоі чутно. А ён на спатканне сабраўся! Ды як сердаваць, калі

Максім, як заўсёды, у настроі. Усміхаецца шчыра, адкрыта, ветліва. А яшчэ кветкі прынёс... Дзе толькі і адшукай іх такой парой?!

Пасля гэтага часта заходзіў да яе з нязменным букетам у руках. Аднаму Богу вядома, дзе знаходзіў столькі руж. Спрабавала адгаворваць. Маўляў, нашошта так часта, турботна ж гэта. Адгаворвала, а ў душы радавалася. І за саму ўвагу, і за шчырасць. І, вядома ж, за тое, што лёс падарыў ім абодвум тую першую сустрэчу, якая ад звычайнага знаёмства перайшла ў сяброўства, а затым прывяла да кахання.

Абвянчаліся яны 16 ліпеня 1919 года ў Прачысценскім саборы. Калі сталі жонкай і мужам, Максім Гарэцкі перабраўся да Леанілы на кватэру. Яны ўжо разам працавалі ў гімназіі. Ён выкладаў беларускую літаратуру, адначасова рабіў гэта і на настаўніцкіх курсах. Яна паранейшаму была настаўніцай пачатковых класаў. Працягвала працаваць і над чытанкай «Родны край». Так ужо атрымалася, што спачатку была складзена і выйшла ў 1919 годзе «Другая пасля лемантара кніга для чытання». Значыць, трэба было прыспешваць з'яўленне хрэстаматый для першага класа. Дый і для трэцяга, чацвёртага... Так што турбот ставала, але былі яны прыемныя. У нечым дапамагаў і Максім, які пачаў выступаць у крыху нязвычайнай для сябе ролі дзіцячага пісьменніка.

Выдатная свацця выйшла са «Звядзды»! Не ўзяў бы Кнорын Гарэцкага на работу ў рэдакцыю, той мог бы і не трапіць у Вільню, а гэта значыць, не пазнаёміўся б са сваёй жонкай.

Алесь МАРЦІНОВІЧ.

БІБЛІЯ — НА РОДНАЙ МОВЕ

Выстаўка да 500-годдзя
Рэфармацыі, прысвечаная
Марціну Лютэру і Францыску
Скарыну, праходзіць у галерэі
«Універсітэт культуры»

Фота Юрыя ІВАНОВА.

што для беларусаў самай знакавай асобай часоў Рэфармацыі быў, ёсць і будзе Францыск Скарына. Хоць Марцін Лютэр і не быў на беларускіх землях, яго ўплыў ва ўсім свеце быў вельмі моцны. Нават у даваенным Мінску мелася дзве лютэранскія царквы, а ідэі лютэранства і пратэстантызму знаходзіць сваіх многіх прыхільнікаў і сёння. Бо дзякуючы Лютэру кожны народ мае магчымасць чытаць Біблію на сваёй роднай мове, а таксама мець такія ўнікальныя кнігі, як Вялікі і Малы Катэхізісы.

На выстаўцы можна ўбачыць не толькі выявы Марціна Лютэра, але і дэтальна распрацаваныя карты і схемы, што распавядаюць пра яго працу. Гэта дапамагае не толькі ўспомніць пра знакавага дзеяча, але і больш даведацца пра яго дзейнасць.

Імёны Марціна Лютэра і Францыска Скарыны ўвечаваны не толькі ў памяці іх землякоў, яны вядомы ў цэлым свеце. Праз пяць стагоддзяў пра іх размаўляюць, здзіўляюцца іх талентам, іх шануюць і дзякуюць ім.

Выстаўка працуе да 25 ліпеня.

Анастасія АЎХІМОВІЧ

ПРА СВЯТА АБВЕСЦЯЦЬ ЗВАНЫ

Да святочнай сустрэчы лампады з Дабрадатым агнём ад Гроба Гасподняга рыхтуюцца жыхары многіх гарадоў і вёсак Мінскай, Брэсцкай, Гродзенскай, Віцебскай абласцей. Лампаду прынясуць сёлета ўдзельнікі XXIV Міжнароднай навукова-асветніцкай экспедыцыі «Дарога да святнаў». Гэта экспедыцыя традыцыйна праводзіцца напярэдадні Дня беларускага пісьменства і з'яўляецца адной з яго састаўных частак.

Да чаканых сустрэч, якія будуць адбывацца з 30 жніўня па 3 верасня, рыхтуюцца ў гэтыя

дні і самі ўдзельнікі штогадовага паломніцтва. Як звычайна, рабочая група экспедыцыі ўдакладняе маршрут: ён павінен прайсці праз тыя населеныя пункты, куды Дабрадаты агонь не прывозілі раней. Да таго ж мясцовыя жыхары з цікавасцю чакаюць сустрэч з удзельнікамі экспедыцыі — вядомымі навукоўцамі, літаратарамі, дзеячамі мастацтва. На святочныя набажэнства з нагоды сустрэчы Дабрадатына агню ад Гроба Гасподняга ў праваслаўныя храмы прыходзіць мноства вернікаў. У гэты ж час непадалёку садзяць

сімвалічны

Сад малітвы. Вырашэннем усіх арганізацыйных пытанняў, узгадненнем іх з мясцовай адміністрацыяй і святарамі царкоўных прыходаў займаецца рабочая група навукова-асветніцкага паломніцтва. Сёлета ў гэтай групы работы значна прыбавілася. Рыхтуючы маршрут, яна адначасова праводзіць сустрэчы з жыхарамі гарадоў і вёсак у фармаце духоўна-асветніцкіх канферэнцый. Такія сустрэчы ўжо адбыліся ў раённых цэнтрах Воранаве, Астраўцы. Адной з галоўных тэм сустрэч стала 500-годдзе беларускага кнігадрукавання.

Яўген ПЯСЕЦКІ,
фота аўтара.

Гэтыя фотаздымкі зробленыя падчас наведвання рабочай групай Астраўца.

1. Званы мясцовага храма ў імя Святых апосталаў Пятра і Паўла нядаўна падарылі вернікам будаўнікі Беларускай атамнай электрастанцыі. Сёлета званы будуць вітаць лампаду з Дабрадатым агнём ад Гроба Гасподняга.

2. Удзельнікі экспедыцыі разам з супрацоўнікамі Астравецкага райвыканкама і кіраўніцтвам мясцовага прыхода вызначаюць месца для пасадкі Саду малітвы.

3. З выстаўкай здымкаў пра мінулагоднія экспедыцыі знаёмяцца ўдзельнікі духоўна-асветніцкай канферэнцыі.

■ Збіральнікі скарбаў

Ручнік у 3D

Шматнітовае ткацтва лідскіх майстроў прэтэндуе на ўключэнне ў Дзяржаўны рэестр гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь

Некалі тэхніка шматнітовага ткацтва ручнікоў была вядома многім майстрыхам Гродзеншчыны, але з цягам часу страцілася. Узнавіць забытыя навыкі вырашлі ў Лідскім цэнтры культуры і народнай творчасці. Матэрыял збіраецца па ўсіх вёсках раёна. Каб трапіць у спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны, трэба ўзнавіць да дзесяці відаў гэтай тэхнікі.

Звычайны ручнік гладкі, а шматнітовы мае рэльефную аснову, і вельмі прыемны навобмацак, кажа **загадчыца аддзела рамёстваў і традыцыйнай культуры Алена ШЧОЛІНА**. Пры гэтым рэльефны ўзор можа быць розным — «дарожка», «клетачка», «ямка» і іншыя. Усяго набіраецца да васьмі відаў. У цэнтры рамёстваў сталі ўжо два такія ручнікі.

— Белае палатно на кроснах запраўляецца паўторна, выбіраецца дошка, і кожны радочак ідзе за дошкай, адны ніткі апускаюцца, другія ўздымаюцца ў пэўнай паслядоўнасці, так ствараецца фактура, — **Валянціна СІЛЬВАНОВІЧ** расказ-

вае пра сваю працу. — Вось на гэтым ручніку, напрыклад, ідуць доўгія лініі, ці дарожкі. Адны вышэй, другія — ніжэй. Чым больш ступеняў, тым узор больш выпуклы.

Калісьці такія ручнікі былі ў многіх сялянскіх сем'ях. Жанчыны ўмелі выткаць складаны шматнітовы ўзор і на абрусце, і на палатне для вопраткі. Зараз гэтыя тэхналогіі страчаны, але дзякуючы сапраўдным аматарам, былое харавство зноў вяртаецца. Каб «новы» від мастацтва зноў не прапаў, да яго прывучаюць дзяцей і моладзь. Майстрыкі паказваюць ім тое, што самі спасціглі ў розных экспедыцыях па Лідчыне. Вялікі набытак у гэтай справе належыць **лідскаму майстру Яўгену МАРКЕВІЧУ**, які з дапамогай сваёй бабулі раскрыў сакрэт фактурнага ткацтва і перадаў яго ткачам раённага цэнтры. Набыткамі лідчан зацікавіліся эксперты-навукоўцы.

— Да нас прыезджалі з Нацыянальнай Акадэміі Навук Беларусі і прапанавалі сур'езна заняцца гэтай работай, каб уключыць узорыстыя ручнікі ў спіс нематэрыяльнай культурнай спадчыны, бо такога фактурнага ткацтва белага палатна нідзе ў краіне больш не засталася, — паведаміла Алена Шчоліна.

Дакладна:

У спісе нематэрыяльнай культурнай спадчыны Рэспублікі Беларусь Гродзенская вобласць прадстаўляе 12 элементаў, з іх тры па ткацтве. Так, вёска Гудзевічы Мастоўскага раёна ўвайшла ў культурную скарбніцу са сваімі падвойнымі дыванамі, Ваўкавыскі раён з простым двухнітовым палатном, а Алена Шунейка з Гродна ўзнавіла традыцыю падвойнага і пераборнага аднабоковага ткацтва.

Ёсць усе падставы лічыць, што спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў папоўніцца яшчэ адным элементам — белымі ручнікамі ў 3D-фармаце. Праўда, змадэляваны яны не з удзелам новых тэхналогій, а наадварот, з дапамогай самых што ні на ёсць старажытных прылад. Але ўраджаюць не менш, чым сучасныя навароты, бо прасякнуты не толькі майстэрствам, але і народнай душой.

Маргарыта УШКЕВІЧ. *margo@zviazda.by*

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.04	21.27	16.23
Віцебск —	4.47	21.23	16.36
Магілёў —	4.54	21.17	16.23
Гомель —	4.59	21.06	16.07
Гродна —	5.21	21.41	16.20
Брэст —	5.29	21.34	16.05

Месяц

Маладзік 23 ліпеня.
Месяц у сузор'і Блізнят.

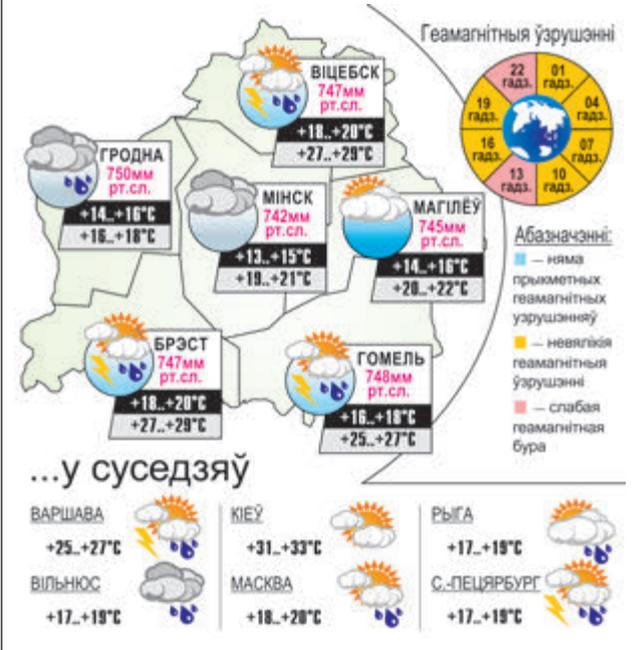
Імяніны

Пр. Еўдакіі, Ефрасініні, Марыі, Германа, Лук'яна, Фамы.
К. Чаславы, Гераніма, Ільі, Часлава.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Я плачу немаленькі аўтамабіль псуе дарогі. А калі мне будуць плаціць за тое, што дарогі псуоць мой аўтамабіль?..

— Іваноў! Дзе справаздача? Ты абяцаў здаць яе пасля абеду!
— А я не абядаў!

Гэтым летам я змакрэў толькі аднойчы — калі шукаў на антрэсолях цёплы светар.

Была з мужам на рыбалцы. Даведалася шмат новых рыб. Рыбу-падлу і рыбу-гадаўку злавіць практычна немагчыма. А вось рыба-прыгажуня ловіцца добра.

— Пры наведванні дома сваёй нявесты што вам у першую чаргу кінулася ў вочы?

— Цешча! Зрок выратавалі, але твар да гэтага часу падрэпаны!

— Ну, як там, унучка, твой грэйпфрут?

— Бабуля! Колькі можна табе тлумачыць: не грэйпфрут, а бойфрэнд!

Даты	Падзеі	Людзі
20 ЛІПЕНЯ		
1877 год — пачатак гісторыі маляванай мультыплікацыі. Французскі вынаходнік-самавук Эміль Рэйно прадэманстравалі у Французскай акадэміі вынайдзены ім апарат, здольны «ажыўляць» малюнкi (праксінаскоп).		1942 год — нарадзіўся Сяргей Фёдаравіч Давідовіч (в. Карпілаўка Лагойскага раёна Мінскай вобласці), беларускі пісьменнік, мастак. Аўтар паэтычных зборнікаў «Люстэрка лёсу», «Нясу свой крыж», больш чым 30 пазэм. Некаторыя вершы пакладзены на музыку беларускімі кампазітарамі. Як мастак працуе ў жанры сюжэтна-тэматычнай карціны.
1902 год — нарадзіўся Георгій Мікітавіч Халасцякоў (г. Баранавічы Брэсцкай вобласці), Герой Савецкага Саюза, віцэ-адмірал. З 1921 года служыў на Балтыйскім флоце, з 1932-га — на Далёкім Усходзе. У 1934—1938 гадах — камандзір 5-й брыгады падводных лодак Ціхаакіянскага флоту. У 1938 годзе рэпрэсаваны. Восенню 1940 года вызвалены, прызначаны камандзірам 3-й брыгады падводных лодак Чарнаморскага флоту. У Вялікую Айчынную вайну начальнік штаба, з верасня 1941 года камандзір Наварасійскай ваенна-марскоў базы Чарнаморскага флоту. Адначасова са снежня 1943-га па сакавік 1944 года в. а. камандуючага Азоўскай, са снежня 1944-га камандуючы Дунайскай рачнымі ваеннымі флатыліямі. Трагічна загінуў у 1983 годзе.		1942 год — нарадзіўся Сяргей Мікалаевіч Чаранкевіч (в. Палянічыцы Баранавіцкага раёна Брэсцкай вобласці), акадэмік НАН Беларусі, доктар біялагічных навук, прафесар. Аўтар больш чым 550 навуковых прац у галіне біяфізікі клеткі, клетачнай інжынерыі, клетачнай інфарматыкі, нейраінфарматыкі. Распрацаваў шэраг метадаў дыягностыкі захворванняў і тэсціравання фармакалагічных прэпаратаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.
1917 год — прадстаўнікі сербаў, харватаў і славенцаў падпісалі на востраве Корфу дэкларацыю, у якой выказалі намер стварыць адзіную дзяржаву гэтых народаў.		1969 год — пілатуемы амерыканскі касмічны карабель серыі «Апалон» здзейсніў пасадку на паверхню іншага нябеснага цела — Месяца. Камандзір экіпажа Ніл Армстранг і пілот Эдвін Олдрын пасадзілі месяцавы модуль карабля ў паўднёва-заходнім раёне Мора Спакою. Яны засталіся на паверхні Месяца на працягу 21 гадзіны 36 хвілін і 21 секунды.
1932 год — нарадзіўся Іван Іванавіч Боўт (г. Мінск), беларускі архітэктар. Заслужаны архітэктар Беларусі. Сярод работ: карпусы заводаў — гадзіннікавага, электронных вылічальных машын, халадзільнікаў, радыёзавода, лядовыя палаты спорту ў Мінску, Брэсце, Віцебску, Гомелі і інш. Адзін з аўтараў кнігі «Архітэктура Савецкай Беларусі».		1990 год — апублікаваны асноўныя палажэнні прынятай расійскай урадам праграмы «Мандат даверу на 500 дзён», распрацаванай Рыгорам Яўлінскім, якая прадугледжвала прыватызацыю дзяржаўнай уласнасці і вызваленне цэн.
1941 год — на цагляных Брэсцкай крэпасці адным з абаронцаў быў зроблены апошні надпіс — «Паміраю, але не здаюся! Бывай, Радзіма».		Было сказана
		Янка СІПАКОЎ, пісьменнік: «Час робіць вялікім, што некалі здавалася не вартым увагі, але той жа час робіць звычайным, будзённым і непрыкметным тое, што яшчэ зусім нядаўна лічылася вялікім».